

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore Skupština Crne Gore ____ saziva, na sjednici _____ u _____. godini, dana _____ godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PUTEVIMA

Član 1

- U Zakonu o putevima („Službeni list CG“, br. 82/2020 i 140/2022) član 4 mijenja se i glasi:
- „Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
- 1) **javni put** je površina od opšteg značaja za saobraćaj, koju svako može slobodno da koristi pod uslovima određenim zakonom i koju je nadležni organ proglasio javnim putem;
 - 2) **državni put** je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju države sa mrežom evropskih puteva i dio je mreže evropskih puteva, teritoriju države sa teritorijom susjednih država, cjelokupnu teritoriju države, privredno značajna naselja na teritoriji države, kao i njegov dio koji prolazi kroz naselje u slučaju da nije izgrađen obilazni put pored naselja;
 - 3) **auto-put** je državni put koji je namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, sa fizički razdvojenim kolovozima po smjerovima bez ukrštanja u istom nivou i kontrolisanim pristupom, koji ima najmanje dvije saobraćajne i jednu zaustavnu traku za svaki smjer i kao takav je obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom i opremom;
 - 4) **brza saobraćajnica** je državni put koji je namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, sa fizički razdvojenim kolovozima po smjerovima bez ukrštanja u istom nivou i kontrolisanim pristupom, koji ima najmanje dvije saobraćajne trake za svaki smjer i kao takav je obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom i opremom;
 - 5) **magistralni put** je državni put koji je namijenjen saobraćajnom povezivanju gradova (lokalnih samouprava) ili važnijih privrednih područja i služi saobraćajnom povezivanju sa drugim javnim putevima iste ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
 - 6) **regionalni put** je državni put koji je namijenjen saobraćajnom povezivanju značajnih centara lokalnih zajednica i služi saobraćajnom povezivanju sa drugim javnim putevima iste ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
 - 6) **opštinski put** je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju opštine, odnosno grada, kao i teritoriju opštine, odnosno grada, sa mrežom državnih puteva;
 - 7) **ulica** je javni put u naselju koji saobraćajno povezuje djelove naselja;
 - 8) **lokalni put** je javni put koji povezuje sela i naselja na teritoriji jedne opštine ili koji se nadovezuje na odgovarajuće puteve susjedne opštine, a od značaja je za lokalni saobraćaj na teritoriji te opštine, uključujući i puteve koji povezuju željezničke stanice, pomorske luke, aerodrome, turistička mjesta, kulturne i istorijske spomenike i slične objekte sa drugim javnim putevima;
 - 9) **nekategorisani put** je put koji je nadležni organ proglasio nekategorisanim putem i koji je kao takav upisan u listu nepokretnosti (poljski, šumski, seoski i slično);
 - 10) **naselje** je izgrađen funkcionalno objedinjen prostor koji je namijenjen za život i rad stanovnika i čije su granice označene saobraćajnim znakovima za obilježavanje naselja;
 - 11) **put van naselja** je dio javnog puta van granica naselja;
 - 12) **put u naselju** je dio javnog puta unutar granica naselja;

- 13) **saobraćajna površina** je površina namijenjena za kretanje svih ili pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju (put, parking prostor, javna garaža, biciklističke staze i trake, pješačke površine, autobuska stajališta i drugo);
- 14) **saobraćajna signalizacija i oprema** su sredstva i uređaji za regulisanje saobraćaja, saobraćajni znakovi, oznake na putu, uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova, branici ili polubranici na prelazu puta preko željezničke pruge, privremena saobraćajna signalizacija, svjetlosne i druge oznake na putu, zaštitne ograde za vozila, zaštitne ograde za pješake, smjerokazi i kilometarske oznake;
- 15) **oprema za zaštitu javnog puta, saobraćaja i okoline** jesu elementi inteligentnih transportnih sistema, ventilacioni i sigurnosni uređaj u tunelima, objekat i uređaj za zaštitu puta i saobraćaja (snjegobran, vjetrobran, zaštita od osulina, regulacione građevine protiv bujičnih erozija i sl.), kao i objekti i uređaji za zaštitu neposrednog okruženja puta (separatori, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okolinu, instalacije rasvjete i rasvjeta za potrebe saobraćaja, uređaj za evidenciju saobraćaja, putna meteorološka stanica i sl.);
- 16) **kolovoz** je izgrađena površina puta po kojoj se obavlja drumski saobraćaj i čine ga saobraćajne trake (vozne, zaustavne i slično) za kretanje, odnosno mirovanje vozila i ivične trake;
- 17) **kolovozna konstrukcija** je višeslojni kruti ili elastični sistem, kojim se obezbjeđuje prijem mehaničkih dejstava vozila i prenos na donji stroj puta, radi bezbjednog, nesmetanog i ekonomičnog kretanja vozila, bicikala i pješaka;
- 18) **kolovozni zastor** je završni sloj kolovozne konstrukcije;
- 19) **bankina** je element puta u nasipu koji obezbjeđuje bočnu stabilnost puta i služi za postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta;
- 20) **rigola** je element puta za prihvatanje i kontrolisano vođenje površinskih voda, koji obezbjeđuje stabilnost kolovozne konstrukcije;
- 21) **berma** je element puta između rigole i kosine usjeka koji služi za zaštitu rigole od erodiranog materijala, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta i za obezbjeđenje preglednosti puta;
- 22) **razdjelni pojas** je prostor između dvije kolovozne trake koji služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme kao i elemenata putnog objekta;
- 23) **razdjelna traka** je prostor između dvije kolovozne trake koji služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja i preusmjeravanje saobraćaja iz jedne kolovozne trake u drugu;
- 24) **zaštitna traka** je element puta kojim se fizički razdvaja saobraćaj motornih vozila od ostalog saobraćaja;
- 25) **putni objekat** je građevinski objekat koji je sastavni dio puta: most, nadvožnjak, podvožnjak, propust, tunel, vijadukt, galerija, potporni zid, obložni zid i drugo;
- 26) **nadvožnjak** je objekat iznad puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom ili željeznicom;
- 27) **podvožnjak** je objekat u trupu puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom ili željeznicom;
- 28) **funkcionalni sadržaj javnog puta** je površina, objekti, postrojenja i uređaji koji su namijenjeni za efikasno upravljanje putem i saobraćajem na putu (baze za održavanje puta, centri za upravljanje saobraćajem, naplatne stanice i drugi sadržaji);
- 29) **prateći sadržaj puta za potrebe korisnika** je površina i objekti za pružanje različitih usluga korisnicima puta (stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanice za punjenje vozila na električni pogon, odmorišta, parkirališta, moteli, restorani, auto-servisi, prodavnice i drugi objekti za pružanje usluga);
- 30) **autobusko stajalište** je posebno izgrađen dio puta, odnosno propisno obilježeni dio kolovoza, namijenjen za zaustavljanje autobusa, radi ukrcavanja i iskrcavanja putnika i utovara i istovara prtljaga;
- 31) **putno zemljište** je površina koja obuhvata put, putni pojas i površinu zemljišta od puta, odnosno putnog pojasa do granice eksproprijacije;

- 32) **putni pojas** je zemljište sa obje strane puta širine određene projektom puta, a najmanje jedan metar od linije koju čine krajne tačke poprečnog profila puta van naselja, mjereno na spoljašnju stranu;
- 33) **zaštitni pojas** je zemljište uz javni put u kome je korišćenje prostora ograničeno zbog štetnih uticaja okoline na put i saobraćaja na putu i obrnuto;
- 34) **pojas kontrolisane izgradnje** je površina mjerena od granice zaštitnog putnog pojasa na spoljašnju stranu, čija je širina ista kao širina zaštitnog putnog pojasa na kojoj se ograničava vrsta i obim izgradnje objekata i koja služi za zaštitu javnog puta i saobraćaja na njemu;
- 35) **granica eksproprijacije** je linija do koje se vrši eksproprijacija nepokretnosti, a utvrđuje se na propisanom odstojanu mjenom od putnog pojasa na spoljnu stranu puta u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 36) **vazdušni prostor iznad kolovoza** je prostor iznad kolovoza u visini od najmanje sedam metara mjereno od najviše tačke kolovoza, koji sadrži i gabarite slobodnog profila puta;
- 37) **raskrsnica** je mjesto na kojem se ukrštaju, spajaju, odnosno razdvajaju saobraćajni tokovi na najmanje dva puta u istom ili različitim nivoima;
- 38) **ukrštaj** je mjesto ukrštanja puta sa drugim putem, odnosno drugim linijskim infrastrukturnim objektima u istom ili različitim nivoima;
- 39) **prilazni put** je nekategorisani put koji omogućava vlasniku, odnosno držaocu nepokretnosti prilaz na javni put;
- 40) **saobraćajni priključak** je uređena saobraćajna površina, dio javnog puta, na kojoj se međusobno povezuju javni, nekategorisani ili prilazni putevi;
- 41) **zahtjevana preglednost puta** je rastojanje potrebno za bezbjedno zaustavljanje vozila ispred nepokretne prepreke na putu koja mora biti obezbijedena na svakoj tački puta i koja se određuje na osnovu mjerodavnih vrijednosti projektne brzine u oba smjera vožnje;
- 42) **upravljanje saobraćajem** je vođenje, praćenje i kontrola saobraćaja na javnom putu, odnosno dionici javnog puta;
- 43) **obustava saobraćaja** je kontrolisani prekid saobraćaja na putu;
- 44) **ograničenje korišćenja javnog puta** je zabrana kretanja pojedinih vrsta vozila na putu;
- 45) **vanredni prevoz** je prevoz vozilom, odnosno skupom vozila, koja sama ili sa teretom koji je konstrukcijski nedjeljiv prekoračuju dozvoljeno osovinsko opterećenje, najveću dozvoljenu ukupnu masu, širinu, dužinu ili visinu;
- 46) **upotrebna vrijednost puta** je vrijednost puta u trenutku procjene u zavisnosti od stepena očuvanosti njegovih projektovanih karakteristika;
- 47) **zaštita puta** je skup mjera i zabrana koje se preduzimaju radi zaštite puta, zaštitnog pojasa i pojasa kontrolisane izgradnje;
- 48) **tunel** je podzemni ili podvodni putni objekat namijenjen za odvijanje saobraćaja;
- 49) **evropska elektronska naplata putarine (EENP)** je usluga naplate putarine koju pružalac usluge EENP-a pruža korisniku EENP-a, u jednom ili više područja EENP-a, na osnovu ugovora;
- 50) **elektronska naplata putarine (ENP)** je način bezkontaktne naplate pri kome vozila prolaze bez zaustavljanja kroz naplatnu stanicu, korišćenjem posebnog elektronskog uređaja ili aplikacije;
- 51) **komercijalni objekat** je stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanica za punjenje vozila na električni pogon, auto-servis, objekat za privremeni smještaj onespoblijenih vozila, ugostiteljski objekat, trgovinski objekat, sportsko-rekreativni objekat i drugi objekti u kojima se po osnovu kupovine/prodaje robe i usluga vrše novčane transakcije;
- 52) **obilaznica** je dio puta koja zamjenjuje put kroz naselje;
- 53) **biciklistička staza** je izgrađena saobraćajna površina namijenjena za saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i lakih električnih vozila, koja se proteže duž kolovoza puta i od njega je odvojena i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;

- 54) **biciklistička traka** je dio kolovoza namijenjen za saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i lakih električnih vozila, obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 55) **trasa puta** je osa puta utvrđena projektom ili obilježena na terenu koja služi kao polazna tačka za izgradnju puta;
- 56) **trup puta** je dio puta kojeg čine donji i gornji stroj puta, uključujući i zemljište na kojem je sagrađen;
- 57) **kosina** je prirodna ili vještačka kosa površina zemljišta uz put;
- 58) **sistem za odvodnjavanje puta** je uređaj za sakupljanje, odvajanje ili preusmjeravanje površinskih ili podzemnih voda (jarkovi, rigole, plitke ili duboke drenaže, revizioni ili prihvatni šahtovi, propusti, kanalizacija, bunari i slično);
- 59) **pješačka staza** je saobraćajna površina namijenjena isključivo za kretanje pješaka i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 60) **trotoar** je posebno urađen dio puta pored kolovoza namijenjen prvenstveno za kretanje pješaka i obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 61) **prostor za provjeru mase vozila i kontrolu saobraćaja** je objekat i uređaj koji se postavlja na graničnim prelazima ili uz javne puteve, radi kontrole vanrednih prevoza i osiguravanja bezbjednosti saobraćaja;
- 62) **elektronski komunikacioni vod** su elektronski komunikacioni kablovi, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (izvodni ormarići, TT stubići, outdoor kabineti, šahtovi);
- 63) **električni vod** su distributivni i prenosni vodovi koji služe za distribuciju i prenos električne energije, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (niskonaponski razvodni ormari, priključno mjerni ormari, mjerni ormari, kabineti, stubovi, šahtovi i električni komunikacioni vodovi);
- 64) **kontrolisani pristup** je pristup samo preko ulivno-izlivnih rampi sa saobraćajnim trakama za uključivanje, odnosno isključivanje na denivelisanim raskrsnicama;
- 65) **infrastrukturni podaci** su podaci o karakteristikama putne infrastrukture, uključujući stalne saobraćajne znakove i njihove propisane bezbjednosne atribute, kao i infrastrukturu za punjenje i snabdijevanje alternativnim gorivima;
- 66) **interoperabilnost** je sposobnost sistema i pratećih poslovnih procesa da razmjenjuju podatke i dijele informacije i znanje, čime se omogućava kontinuitet ITS usluga;
- 67) **Inteligentni transportni sistem (ITS)** je sistem infomaciono-komunikacionih tehnologija u drumskom saobraćaju koji se odnosi na puteve, vozila i učesnike u saobraćaju i koristi se za upravljanje saobraćajem i mobilnošću, kao i za veze sa ostalim vidovima saobraćaja;
- 68) **ITS aplikacija** je operativni instrument za primjenu ITS-a;
- 69) **ITS korisnik** je svaki korisnik ITS aplikacija ili usluga, uključujući putnike, ranjive učesnike u saobraćaju, korisnike i upravljače putne infrastrukture, prevoznike i hitne službe;
- 70) **ITS usluga** je obezbjeđivanje primjene ITS aplikacije kroz jasno definisan organizacioni i operativni okvir sa ciljem doprinosa bezbjednosti korisnika, efikasnosti, održivoj mobilnosti ili udobnosti, ili sa ciljem olakšavanja i podrške prevozu;
- 71) **kooperativni inteligentni transportni sistemi (C-ITS)** su inteligentni transportni sistemi koji omogućavaju ITS korisnicima da međusobno komuniciraju i sarađuju razmjenjujući zaštićene i pouzdane poruke, bez prethodnog poznavanja jedni drugih i na nediskriminatorski način;
- 72) **C-ITS usluga** je ITS usluga koja se pruža putem C-ITS-a;
- 73) **raspoloživost podataka** je postojanje i dostupnost podataka u digitalnom, mašinski čitljivom formatu;
- 74) **nacionalna pristupna tačka (NAP)** je digitalni interfejs koji uspostavlja država radi obezbjeđivanja jedinstvenog mjesta pristupa, razmjene i preuzimanja podataka iz oblasti transporta i mobilnosti, u skladu sa specifikacijama, a koji sadrži jednu ili više od sljedećih odredbi:
- (a) funkcionalne odredbe kojima se opisuju uloge različitih učesnika i tok informacija između njih;
 - (b) tehničke odredbe kojima se obezbjeđuju tehnička sredstva za izvršenje funkcionalnih odredbi;

(c) organizacione odredbe kojima se utvrđuju proceduralne obaveze učesnika; i

(d) uslužne odredbe kojima se definišu nivoi usluga i njihov sadržaj za ITS aplikacije i usluge;

75) **pristupačnost podataka** je mogućnost traženja i dobijanja podatke u digitalnom, mašinski čitljivom formatu;

76) **multimodalna digitalna usluga mobilnosti** je usluga koja pruža informacije o saobraćaju i putnim podacima, kao što su lokacija transportnih objekata, redovi vožnje, raspoloživost ili cijene za više od jednog vida transporta, a koja može da uključuje i funkcije koje omogućavaju rezervacije, bukiranja ili plaćanja, ili izdavanje karata;

77) **osnovna informacija** je informacija koja je određena kao relevantna za informisanje korisnika puteva i ITS-a, a naročito obuhvata podatke o putnoj infrastrukturi, stanju puta i saobraćaja, bezbjednosnim rizicima, uslugama za putnike, multimodalnom prevozu i hitnim službama;

78) **pružalac ITS usluga** je pravno lice ili preduzetnik koji pruža ITS usluge;

79) **imalac ITS podataka** je upravljač javnog puta i drugo pravno lice ili preduzetnik koji obezbjeđuje podatke u vezi sa saobraćajem i saobraćajnom infrastrukturuom;

80) **zagušenje** je stanje saobraćajnog toka u kojem se obim saobraćaja približava projektovanom kapacitetu puta ili ga premašuje;

81) **upravljač javnog puta** je organ uprave (organ uprave nadležan za poslove saobraćaja ili nadležni organ lokalne uprave), javno preduzeće, privredno društvo ili drugi oblik organizovanja koji u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihov položaj može da obavlja djelatnost od opšteg interesa;

82) **održavanje javnog puta** je izvođenje radova i obavljanje usluga u okviru postojećeg putnog zemljišta kojima se obezbjeđuje prohodnost, tehnička ispravnost i bezbjedno obavljanje saobraćaja na javnom putu, očuvanje karakteristika puta u stanju koje je bilo u trenutku njegove izgradnje ili rekonstrukcije i može biti redovno, investiciono i urgentno;

83) **rekonstrukcija javnog puta** je izvođenje radova na postojećem putu i zaštitnom pojasu sa pripadajućim objektima puta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

84) **zaštita životne sredine** je skup aktivnosti i mjera koje se sprovode u cilju utvrđivanja i smanjivanja negativnih uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi u fazi planiranja, izgradnje, korišćenja odnosno održavanja puta;

85) **savjetnik za bezbjednost tunela** je lice koje kod upravljača tunela obavlja poslove kojima se obezbjeđuje primjena propisa kojima se uređuju tuneli;

86) **ocjena uticaja puta na bezbjednost saobraćaja** je strateška komparativna analiza uticaja varijanti novog ili rekonstruisanog puta na bezbjednost saobraćaja;

87) **revizija bezbjednosti puta** je nezavisna, detaljna i sistematska provjera projekta puta sa aspekta bezbjednosti saobraćaja;

88) **provjera bezbjednosti puta** je nezavisna, detaljna i sistematska provjera elemenata postojećeg puta sa aspekta bezbjednosti saobraćaja;

89) **ciljana provjera bezbjednosti puta** je ciljano ispitivanje karakteristika i nedostataka puta, radi utvrđivanja opasnih uslova, grešaka i problema koji povećavaju rizik od nastanka saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, zasnovano na terenskom obilasku postojećeg puta ili dionice puta;

90) **periodična provjera bezbjednosti puta** je redovna provjera karakteristika i nedostataka puta, koji sa aspekta bezbjednosti saobraćaja zahtjevaju održavanje puta;

91) **mapiranje rizika** je objektivan metod ocjenjivanja bezbjednosti puta na osnovu stvarnih neželjenih događaja na posmatranoj putnoj mreži;

92) **revizor** je nezavisno stručno lice koje posjeduje licencu za revizora i koje sprovodi reviziju projekata puta sa aspekta bezbjednosnih karakteristika puta;

93) **provjerivač** je nezavisno stručno lice koje posjeduje licencu za provjerivača za sprovođenje provjere bezbjednosti saobraćaja na putu;

94) **ranjivi učesnik u saobraćaju** je nemotorizovani učesnik u saobraćaju (pješač, vozač bicikla, trotineta ili lakog električnog vozila), kao i vozač motocikla.”

Član 2

U članu 15 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Raspoloživost podataka i uvođenje usluga inteligentnih transportnih sistema iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se u okviru prioriternih područja iz člana 16 ovog zakona, uz posebnu geografsku pokrivenost za podatke i ITS usluge u skladu sa programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj.”

Član 3

Član 16 stav 1 mijenja se i glasi:

“Inteligentni transportni sistemi se razvijaju i primjenjuju u četiri prioriteta područja:

- 1) Prioritetno područje I: ITS usluge u području informisanja i mobilnosti;
- 2) Prioritetno područje II: ITS usluge u području putovanja, transporta i upravljanja saobraćajem;
- 3) Prioritetno područje III: ITS usluge u području bezbjednosti saobraćaja na putevima i zaštite korisnika puteva; i
- 4) Prioritetno područje IV: ITS usluge za kooperativnu, povezanu i automatizovanu mobilnost.”.

U članu 16 poslije stava 6 dodaju se novi stavovi koji glase:

“Ministarstvo dostavlja Vladi Crne Gore Izvještaj o implementaciji propisa Evropske unije u vezi ITS-a u nacionalno zakonodavstvo, kao i o glavnim nacionalnim aktivnostima i projektima u vezi sa prioriternim oblastima, te u vezi sa raspoloživošću podataka i usluga do 31.12.2026. godine, radi dalje upotrebe u postupku usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon početnog izvještaja iz stava 7 ovog člana izvještaj o napretku implementacije dostavlja se Evropskoj komisiji svake treće godine.”

Član 4

Poslije člana 16 dodaju se novi članovi koji glase:

„Primjena specifikacija na uvođenju ITS-a

Član 16a

Na ITS aplikacije i usluge primjenjuju se specifikacije odnosno tehnički, funkcionalni i organizacioni zahtjevi i standardi, radi obezbjeđivanja usaglašenosti i interoperabilnosti ITS-a.

Ministarstvo preduzima potrebne mjere radi obezbjeđivanja da se pri uvođenju ITS aplikacija i usluga primjenjuju specifikacije iz stava 1 ovog člana, ukoliko ocijeni da je uvođenje aplikacije ili usluge, koja je predmet odgovarajuće specifikacije, svrsishodno u Crnoj Gori.

Mjere potrebne za sprovođenje ITS specifikacija moraju obezbijediti poštovanje sljedećih načela:

- 1) **efikasnost** – davanje vidnog doprinosa rješavanju ključnih izazova koji utiču na drumski saobraćaj (smanjenje preopterećenosti, suočavanje sa kriznim situacijama i vremenskim prilikama, smanjenje emisija, poboljšanje energetske efikasnosti, dostizanje visokog nivoa bezbjednosti i zaštite uključujući i ranjive učesnike u drumskom saobraćaju);
- 2) **troškovna efikasnost** – optimizacija odnosa između troškova i rezultata pri ostvarivanju ciljeva;
- 3) **srzajmjernost** – predviđanje, kada je to primjereno, različitih nivoa kvaliteta i uvođenja usluga koji se mogu postići, uzimajući u obzir posebnosti na lokalnom, regionalnom, nacionalnom i nivou Evropske unije;
- 4) **podrška kontinuitetu usluga** – obezbjeđivanje neprekidnih ITS usluga na cijeloj teritoriji, posebno na transevropskoj mreži, i kada je to moguće, na spoljnim granicama, pri uvođenju ITS usluga. Kontinuitet se obezbjeđuje na nivou prilagođenom karakteristikama saobraćajnih mreža koje povezuju države sa državama, regione sa regionima i gradove sa ruralnim područjima;

5) **interoperabilnost** – obezbjeđivanje da sistemi i povezani poslovni procesi imaju kapacitet za razmjenu podataka, informacija i znanja u standardizovanom formatu, radi efikasnijeg pružanja ITS usluga;

6) **usklađenost sa postojećim sistemima** – kada je to potrebno, obezbjeđivanje interoperabilnosti ITS sistema sa postojećim sistemima iste namjene, bez ometanja razvoja novih tehnologija i uz podržavanje, kada je to relevantno, njihove komplementarnosti sa novim tehnologijama ili prelaska na nove tehnologije;

7) **uvažavanje postojeće nacionalne infrastrukture i karakteristika mreže** – uzimanje u obzir razlika koje proizilaze iz karakteristika saobraćajnih mreža, naročito u pogledu obima saobraćaja, vremenskih uslova na putevima i specifičnostima infrastrukture;

8) **jednakost pristupa** – ne ometati pristup ITS aplikacijama i uslugama ranjivim učesnicima u saobraćaju niti ih diskriminisati prilikom korišćenja tih aplikacija i usluga. Obezbijediti pristupačnost za lica sa invaliditetom, kada su ITS aplikacije i usluge namijenjene za interfejs ili pružanje informacija korisnicima ITS-a sa invaliditetom; biti prilagođene korisnicima sa ograničenim digitalnim znanjem;

9) **tehnička zrelost** – nakon odgovarajuće procjene rizika, uključujući, kada je to primjereno, ispitivanja u realnim uslovima, kod proizvođača vozila, uređaja i pružalaca infrastrukture, dokazati pouzdanost inovativnih ITS sistema na osnovu zadovoljavajućeg nivoa tehničkog razvoja i operativne primjene;

10) **kvalitet vremenskog proračuna i pozicioniranja** – korišćenje satelitske infrastrukture ili bilo koje tehnologije koja obezbjeđuje jednak nivo preciznosti za ITS aplikacije i usluge kojima su potrebne globalne, neprekidne, tačne i pouzdane usluge proračuna vremena i pozicioniranja;

11) **intermodalnost** – pri uvođenju ITS-a uzeti u obzir usklađivanje različitih vidova prevoza;

12) **koherentnost** – uzimanje u obzir postojećih propisa, politika i aktivnosti Evropske unije relevantnih za oblast ITS-a, naročito u oblasti normizacije;

13) **transparentnost i povjerenje** – obezbijediti transparentnost, kao što je obezbjeđivanje transparentnosti rangiranja, uključujući i u pogledu uticaja na životnu sredinu, prilikom predlaganja opcija mobilnosti korisnicima.

Ukoliko nisu donijete specifikacije za prioritetnu oblast, Ministarstvo i pružaoci saobraćajnih usluga ulažu dodatne napore u saradnji na razvoju prioritetnih ITS oblasti.

Obim primjene ITS aplikacija i usluga na koje se odnose tehničke specifikacije iz stava 1 ovog člana, zasniva se na ocjeni potreba u koju su uključeni svi relevantni subjekti i mora biti u skladu sa načelima iz stava 3 ovog člana.

Saradnja sa drugim državama na razvoju ITS-a može se ostvariti putem projekata koordinacije ili sa relevantnim subjektima, sarađujući na operativnim aspektima sprovođenja specifikacija, kao što su: standardi i usklađeni vodiči, zajedničke definicije, zajednički metapodaci, zajednički zahtjevi kvaliteta, interoperabilnost arhitektura nacionalnih pristupnih tačaka, zajednički uslovi za razmjenu podataka, bezbjedan pristup i zajedničke aktivnosti obuke i informisanja.

U pogledu zahtjeva za pružaoce podataka, korisnike podataka i pružaoce ITS usluga koji su utvrđeni u specifikacijama, saradnja se ostvaruje i na praksama ocjenjivanja usaglašenosti sa tim zahtjevima, na razvoju mehanizama za sprovođenje usaglašenosti i na pitanjima koja se odnose na prekograničnu saradnju.

Bliže uslove za tehničke, funkcionalne i organizacione zahtjeve i standard za usklađenost i interoperabilnost ITS-a propisuje Ministarstvo.

Raspoloživost podataka i uvođenje usluga ITS-a

Član 16b

Ministarstvo obezbjeđuje da, kada postoje osnovne informacije, podaci budu dostupni za geografsko pokrivanje za svaku od sljedećih vrsta podataka:

1) podaci koji se odnose na pružanje informacija o drumskom saobraćaju i navigacionih usluga:

(a) statičke i dinamičke saobraćajne regulacije, koje obuhvataju: uslove pristupa tunelima i mostovima, ograničenja brzine, zabrane preticanja za teretna vozila, ograničenja mase, dužine, širine i visine vozila, jednosmjerne ulice, propise o dostavi tereta, smjer vožnje na voznim trakama kojima se vozi u oba smjera, planove saobraćajnog protoka, stalna ograničenja pristupa, kao i granice zona sa posebnim režimom saobraćaja; i

(b) podaci o stanju mreže, koji obuhvataju: zatvaranja puteva i traka, radove na putu i privremene mjere upravljanja saobraćajem;

2) podaci koji se odnose na informacije i usluge rezervisanja za bezbjedne i zaštićene parking prostore za teretna i komercijalna vozila:

(a) statički podaci, koji obuhvataju: lokacija, bezbjedonosne karakteristike i oprema; i

(b) dinamički podaci, koji obuhvataju: dostupnost parking mjesta, status popunjenosti i broj slobodnih mjesta;

3) podaci o uočenim događajima povezanim sa bezbjednošću saobraćaja ili uslovima povezanim sa osnovnim opštim saobraćajnim informacijama u vezi sa bezbjednošću saobraćaja:

(a) dinamički podaci koji uključuju: privremeno klizav kolovoz, životinje, ljude, prepreke ili predmete na putu, neobezbjedeno mjesto saobraćajne nezgode, kratkoročne radove, vozila u pogrešnom smjeru i neoznačenu blokadu puta;

(b) smanjena vidljivost; i

(c) ekstremni vremenski uslovi;

4) statički multimodalni saobraćajni podaci za pružanje informacija o multimodalnim putovanjima, koji obuhvataju:

a) lokacije pristupnih tačaka za sve planirane vidove prevoza;

b) podatke o dostupnosti tih tačaka; i

c) komunikacione pravce unutar čvorišta (postojanje liftova, pokretnih stepenica i sl.).

Podaci iz stava 1 ovog člana se prikupljaju za geografsko pokrivanje područja gdje je to primjenljivo.

Za postojeću infrastrukturu podaci koji odgovaraju osnovnim informacijama stavljaju se na raspolaganje bez odlaganja.

Za planiranu infrastrukturu i infrastrukturu koja je u izgradnji podaci koji odgovaraju osnovnim informacijama stavljaju se na raspolaganje odmah nakon završene izgradnje.

Ministarstvo putem nacionalne pristupne tačke iz člana 16c obezbjeđuje pristupačnost podataka.

Detaljan popis vrste podataka sa definisanom geografskom pokrivenošću i rokovima uvođenja utvrđuje se programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj iz člana 16 stav 3 ovog zakona.

Ministarstvo obezbjeđuje da se usluge ITS-a u vezi osnovnih opštih saobraćajnih informacija u vezi sa bezbjednošću saobraćaja na osnovnoj i sveobuhvatnoj transevropskoj mreži puteva uvedu što prije, a najkasnije do 31.12.2026. godine.

Nacionalna pristupna tačka

Član 16c

Ministarstvo uspostavlja Nacionalnu pristupnu tačku, koja će biti jedinstveni informaciono-komunikacioni sistem za korisnike statičkih podataka o putovanjima i saobraćaju, kao i istorijskih podataka o saobraćaju za različite vrste prevoza, uključujući ažuriranja podataka, koje dostavljaju upravljači puteva, prevoznici, na zahtjev na teritoriji Crne Gore.

Organ uprave obavlja stručne i tehničke poslove razvoja IT sistema NPT-a, poslove prikupljanja, obrade i ažuriranja podataka iz stava 1 ovog članka. Imalac ITS podataka dužan je da dostavlja nacionalnoj pristupnoj tački skupove podataka koji moraju ispunjavati zahtjeve propisane u podzakonskom aktu iz stave 6 ovog člana i izjavu o usaglašenosti ITS podataka sa propisanim zahtjevima.

Pružalac ITS usluga koristi podatke sa nacionalne pristupne tačke u skladu sa zahtjevima propisanim u podzakonskom aktu iz stave 6 ovog člana i dužan je da dostavi upravljaču nacionalne pristupne tačke izjavu o usaglašenosti ITS usluga sa propisanim zahtjevima.

Upravljač nacionalne pristupne tačke dužan je da vodi evidenciju o primljenim izjavama o usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga.

Bliže zahtjeve u vezi sa dostavljanjem ITS podataka i pružanjem ITS usluga informisanja o saobraćaju u realnom vremenu, o planiranju putovanja različitim vidovima prevoza, podacima i procedurama za pružanje usluga osnovnih opštih informacija koje se odnose na bezbjednost saobraćaja na putevima, korisnicima bez naknada i informisanje o sigurnim i bezbjednim parkiralištima za teretna vozila i autobuse, tipove podataka i geografsku pokrivenost koji su obuhvaćeni ovim uslugama, način provjere usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga, izgled i sadržaj izjave o usaglašenosti ITS podataka i ITS usluga donosi Ministarstvo.

Odbor za inteligentne transportne sisteme

Član 16d

Za razvoj ITS-a zadužen je Odbor za inteligentne transportne sisteme.

Odbor za inteligentne transportne sisteme iz stava 1 ovog člana ima pet članova koje imenuje ministar, iz redova naučne zajednice, javne uprave, pružalaca ITS usluga i korisnika ITS usluga.

Zadaci Odbora za inteligentne transportne sisteme su:

- 1) pripremanje prijedloga nacionalnog plana za razvoj ITS-a;
- 2) savjetovanje i izvještavanje ministra o razvoju ITS-a;
- 3) koordinacija razvoja ITS aplikacija i usluga;
- 4) praćenje sprovođenja nacionalnog plana, projekata i aktivnosti po prioritetnim oblastima;
- 5) predlaganje aktivnosti za razvoj ITS-a;
- 6) razmjenjivanje iskustava i dobre prakse u uvođenju i radu ITS-a.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na ITS, koordinira prikupljanje i razmjenu infrastrukturnih i putnih podataka.

Način rada i izbor članova Odbora za inteligentne transportne sisteme iz stava 1 ovog člana bliže propisuje Ministarstvo.”

Član 5

U članu 20 u stavu 10 poslije riječi: „opštinskih puteva” dodaju se riječi koje glase: „i državnih puteva koji prolaze kroz naselje.”

Član 6

Član 22 mijenja se i glasi:

„Naknada za upotrebu javnog puta iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona, plaća se kao putarina ili korisnička naknada.

Putarina se naplaćuje za sva vozila koja koriste autoput, brzu saobraćajnicu i/ili putni objekat pod naplatom, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Uvođenje i ukidanje naplate putarine ne smije dovesti do diskriminacije međunarodnog saobraćaja na javnim putevima niti prevoznici u drumskom saobraćaju narušiti tržišnu konkurenciju.

Putarina se sastoji od infrastrukturne naknade, naknade za zagušenje saobraćaja i/ili eksternih troškova.

Infrastrukturna naknada obuhvata nadoknadu troškova izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Naknada za zagušenje saobraćaja je naknada koja se naplaćuje po vozilu radi nadoknade troškova nastalih zbog saobraćajnog zagušenja i radi smanjenja zagušenja.

Naknada za eksterne troškove obuhvata nadoknadu za sprečavanje zagađenja vazduha, emisije CO₂ od vozila u saobraćaju i negativnog uticaja buke drumskog saobraćaja na stanovništvo.

Visina putarine određuje se prema kategoriji vozila, dužini pređene dionice javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Korisnik puta i/ili objekta pod naplatom je dužan da za upotrebu javnog puta i/ili objekta pod naplatom plati putarinu, odnosno korisničku naknadu.

Korisnička naknada iz stava 1 ovog člana je naknada za upotrebu javnog puta ili putnog objekta pod naplatom, koja se utvrđuje srazmjerno trajanju korišćenja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta za dan, sedmicu, mjesec, odnosno godinu.

Mjesečni iznos naknade iz stava 9 ovog člana ne može prelaziti 10% godišnjeg iznosa, sedmični iznos ne može prelaziti 5% godišnjeg iznosa, a dnevni iznos ne može prelaziti 2% godišnjeg iznosa korisničke naknade.

Za vozila registrovana u Crnoj Gori, mogu se naplaćivati samo godišnji iznosi korisničke naknade iz stava 9 ovog člana.

Za upotrebu javnog puta ili njegovog dijela ne mogu se istovremeno naplaćivati putarina i korisnička naknada, osim za upotrebu mostova, tunela ili planinskih prevoja, pod uslovom da se time ne dovodi do diskriminacije međunarodnog drumskog saobraćaja niti do narušavanja tržišnog nadmetanja među prevoznicima.

Izvještaj o putnim pravcima za koje se naplaćuje putarina i korisnička naknada dostavlja se Evropskoj komisiji svakih pet godina.

Bliže kriterijume za određivanje putarine, odnosno infrastrukturne naknade, eksternih troškova i troškova zagušenja, korisničke naknade i sadržaj izvještaja iz stava 14 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 7

Član 23 mijenja se i glasi:

„Naplata putarine i korisničke naknade za upotrebu državnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, može da se vrši i elektronski (beskontaktna naplata), kada vozila prolaze bez zaustavljanja ulaznom i izlaznom (naplatnom) saobraćajnom trakom, korišćenjem elektronskog uređaja (TAG uređaj) ili određenih aplikacija.

Za sve nove elektronske sisteme za naplatu putarine iz stava 1 ovog člana, koji zahtijevaju ugradnju ili upotrebu uređaja u vozilu, za izvođenje elektronskih transakcija naplate putarine i korisničke naknade koristi se jedna ili više sljedećih tehnologija:

- 1) satelitsko određivanje položaja vozila;
- 2) mobilne komunikacije; i
- 3) mikrotalasna tehnologija na frekvenciji 5,8 GHz.

Postojeći elektronski sistemi za naplatu putarine iz stava 1 ovog člana, koji zahtijevaju ugradnju ili upotrebu uređaja u vozilu i koriste druge tehnologije, moraju ispunjavati zahtjeve iz stava 2 ovog člana, ukoliko se sprovedu značajna tehnološka poboljšanja.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na državni put, njegov dio ili putni objekat koji nema tehnologiju elektronske naplate putarine, odnosno za koje bi troškovi uspostavljanja elektronske naplate putarine bili nesrazmjerni koristi od te naplate.

Pružaoци usluge EENP-a su obavezni korisnicima EENP-a staviti na raspolaganje uređaj u vozilu koji je pogodan za upotrebu, interoperabilan i koji može komunicirati sa relevantnim elektronskim sistemima za naplatu putarine, koji funkcionišu pomoću tehnologija navedenih u stavu 2 ovog člana.

Uređaj u vozilu može koristiti sopstveni hardver i softver, elemente drugog hardvera i softvera koji se nalaze u vozilu, ili oboje.

U svrhu komunikacije sa drugim hardverskim sistemima u vozilu, uređaj u vozilu može koristiti tehnologije koje nisu navedene u stavu 2 ovog člana, pod uslovom da su obezbjeđeni bezbjednost, kvalitet usluge i privatnost.

Uređaj u vozilu koja koristi tehnologiju satelitskog određivanja položaja i koja je stavljena na tržište nakon 19. oktobra 2021. mora biti kompatibilna sa uslugama određivanja položaja koje pružaju sistem Galileo i Evropski geostacionarni navigacioni sistem (EGNOS).

Pružaoци usluge EENP-a mogu, do 31. decembra 2027. godine, korisnicima vozila čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 3,5 tone staviti na raspolaganje uređaj u vozilu koji je pogodan samo za upotrebu sa mikrotalasnom tehnologijom na frekvenciji 5,8 GHz, u područjima EENP-a za koja nisu potrebne tehnologije satelitskog određivanja položaja ili mobilnih komunikacija.

Uređaj u vozilu za EENP dozvoljeno je koristiti i za druge usluge osim naplate putarine, pod uslovom da obavljanje takvih usluga ne utiče na usluge naplate putarine u bilo kojem području EENP-a.

Naplatne saobraćajne trake za elektronsku naplatu putarine mogu se koristiti i za naplatu putarine na drugi način, pod uslovom da ne utiče na bezbjednost saobraćaja.

Na opremu za elektronsku naplatu putarine primjenjuju se propisi koji uređuju elektromagnetnu kompatibilnost, radio opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu.

Bliži način, tehničke zahtjeve, posebne uslove i elemente interoperabilnosti ENP i EENP-a propisuje Ministarstvo.”

Član 8

Poslije člana 23 dodaju se novi članovi koji glase:

„EENP – osnovne odredbe interoperabilnosti i ključne uloge

Član 23a

Interoperabilnost elektronskih sistema naplate putarine omogućava pružanje usluge naplate putarine kojom se korisnicima omogućava da koriste vozilo u jednom ili više područja EENP-a, na osnovu jednog ugovora i, po potrebi, sa jednim uređajem u vozilu, a koja obuhvata:

1) ako je potrebno, prilagođavanje uređaja u vozilu korisnicima i održavanje njegove funkcionalnosti;

2) garanciju da je korisnik subjektu za naplatu putarine platio traženu putarinu;

3) obezbjeđivanje sredstava plaćanja korisniku ili prihvatanje postojećeg sredstva plaćanja;

4) naplaćivanje putarine od korisnika;

5) upravljanje odnosima sa korisnicima; i

6) sprovođenje i pridržavanje pravila o bezbjednosti i privatnosti u sistemima za naplatu putarine.

Neplaćanje putarine je prekršaj koji se sastoji u tome da korisnik puta ne plati putarinu u nekoj državi, kako je definisano relevantnim nacionalnim propisima te države.

Pružalac usluge naplate putarine iz stava 1 ovog člana je pravno lice koje pruža usluge naplate putarine, u jednom ili više područja EENP-a, za jednu ili više kategorija vozila.

Subjekt za naplatu putarine je javni ili privatni subjekt koji naplaćuje putarinu za saobraćanje vozila na području EENP-a iz stava 8. ovog člana.

Imenovani subjekt za naplatu putarine je javni ili privatni subjekt koji u budućem području EENP-a, u skladu sa ovim zakonom, ima prava i obaveze subjekta za naplatu putarine iz stava 3. ovog člana.

Pružalac usluge EENP-a je subjekt koji, na osnovu posebnog ugovora, korisniku EENP-a odobrava pristup EENP-u, prenosi putarinu nadležnom subjektu za naplatu putarine i koji je registrovan od strane države u kojoj ima sjedište.

Korisnik EENP-a je fizičko ili pravno lice koje ima ugovor sa pružaocem usluge EENP-a za pristup EENP-u.

Područje EENP-a je put, putna mreža, trajekt ili objekat poput mosta ili tunela na kojima se putarina prikuplja elektronskim sistemom za naplatu putarine.

Sistem usklađen sa EENP-om čini skup elemenata elektronskog sistema za naplatu putarine, koji su potrebni za uključivanje pružalaca usluge EENP-a u sistem i za funkcionisanje EENP-a.

Država registracije vozila je država u kojoj je registrovano vozilo koje podleže plaćanju putarine.

Cilj interoperabilnosti elektronskih sistema za naplatu putarine postiže se putem EENP-a, koja je komplementarna nacionalnom elektronskom sistemu za naplatu putarine.

EENP – tehnički elementi sistema

Član 23b

Elektronski sistem za naplatu putarine je sistem u kome se obaveza korisnika da plati putarinu aktivira i povezuje isključivo sa automatskim prepoznavanjem prisustva vozila na određenoj lokaciji, putem komunikacije na daljinu sa uređajem u vozilu ili automatskim prepoznavanjem registarskih tablica.

Oprema u vozilu uključuje kompletan sklop hardverskih i softverskih komponenti, koje se koriste kao dio usluge naplate putarine, a koji je ugrađen u vozilo ili se u njemu prevozi radi prikupljanja, pohrane, obrade i daljinskog prijema/prenosa podataka, bilo kao poseban uređaj ili ugrađen u vozilo.

Glavni pružalac usluge je pružalac usluge naplate putarine sa posebnim obavezama, kao što je obaveza potpisivanja ugovora sa svim zainteresovanim korisnicima, ili posebnim pravima, kao što su posebna naknada ili garantovani dugoročni ugovor, različitim od prava i obaveza drugih pružalaca usluga.

Komponenta interoperabilnosti je bilo koja osnovna komponenta, grupa komponenti, podsklop ili cjelovit sklop opreme ugrađen ili namijenjen za ugradnju u EENP, od kojeg interoperabilnost usluge direktno ili indirektno zavisi, uključujući materijalne i nematerijalne elemente, kao što je softver.

Prilagođenost za korišćenje je sposobnost komponente interoperabilnosti da, kada je reprezentativno ugrađena u EENP i povezana sa sistemom subjekta za naplatu putarine, postigne i zadrži propisan nivo učinka tokom korišćenja.

Podaci za obračun putarine su informacije koje određuje nadležni subjekt za naplatu putarine, a koje su potrebne za utvrđivanje visine putarine koja se plaća za saobraćanje vozila na određenom području naplate putarine i za zaključenje transakcije naplate.

Prijava putarine je izjava upućena subjektu za naplatu putarine kojom se potvrđuje prisustvo vozila na području EENP-a, u formatu dogovorenom između pružaoca usluge naplate putarine i subjekta za naplatu putarine.

Parametri klasifikacije vozila su podaci vezani za vozilo, na osnovu kojih se obračunava putarina prema podacima za obračun putarine.

Centralni elektronski sistem, koji koristi subjekat za naplatu putarine, grupa subjekata za naplatu putarine koja je uspostavila interoperabilni čvor ili pružalac usluge EENP-a, radi prikupljanja, obrade i prenosa informacija u okviru elektronskog sistema za naplatu putarine, čini pozadinski sistem odnosno pozadinsku kancelariju.

Kada je postojeći elektronski sistem za naplatu putarine izmijenjen ili se mijenja, zbog čega se od pružalaca usluge EENP-a zahtijeva da uvedu izmjene komponenti interoperabilnosti koje su aktivne, poput reprogramiranja ili prilagođavanja interfejsa njihovih pozadinskih sistema, do mjere da je potrebna ponovna akreditacija, smatra se znatno izmijenjenim sistemom.

Akreditacija je postupak koji utvrđuje i kojim upravlja subjekat za naplatu putarine, a koji pružalac usluge EENP-a mora da sprovede prije nego što mu se odobri pružanja usluge EENP-a u području EENP-a.

Obaveze pružaoca usluge EENP-a

Član 23c

Pružaoци usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori obavezni su da zaključe ugovore o EENP sa subjektima za naplatu putarine koji obuhvataju:

1) sva područja EENP-a na teritorijama najmanje četiri države, u roku od 36 mjeseci od dana registracije; i

2) sva područja EENP-a u Crnoj Gori u roku od 24 mjeseca od dana zaključenja prvog ugovora, osim ako to nije moguće iz razloga koji su u nadležnosti subjekta za naplatu putarine.

Pružaoци usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori dužni su da, nakon isteka dvanaest mjeseci od dana registracije, a potom svake naredne godine, dostave Ministarstvu potvrdu da je obezbjeđena pokrivenost svih područja EENP-a nakon zaključenja ugovora, odnosno da je pokrivenost ponovo uspostavljena u slučaju da je, iz razloga koji su u nadležnosti subjekta za naplatu putarine na pojedinom području, došlo do njenog prekida.

Pružaoци usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori dužni su da objavljuju:

1) informacije o svom pokrivanju područja EENP-a i o svim izmjenama u vezi sa tim pokrivanjem;

2) u roku od 30 dana od dana registracije, detaljne planove o svakom proširenjem svoje usluge na dodatna područja EENP-a, uz obavezno godišnje ažuriranje.

Pružaoци usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori, kao i oni koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da korisnicima EENP-a obezbijede opremu u vozilu koja ispunjava zahtjeve iz člana 23 stav 2 ovog zakona, kao i zahtjeve propisa kojima se uređuje elektromagnetna kompatibilnost, radio oprema i telekomunikaciona terminalna oprema.

Pružaoци usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da vode evidenciju o opremi u vozilu povezanoj sa svojim ugovorima za EENP sa korisnicima EENP-a, a kojoj je poništena valjanost, uz obavezu poštovanja propisa kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

Pružaoци usluge EENP-a registrovani u Crnoj Gori obavezni su da javno objavljuju politike zaključivanja ugovora sa korisnicima EENP-a.

Dodatne obaveze pružaoca usluge EENP propisuje Ministarstvo.

Bliže uslove za registraciju pružalaca usluge EENP-a iz stava 1 ovog člana, postupak i dinamiku provjere registrovanih pružalaca usluge EENP-a i mjere u slučaju prestanka ispunjavanja pojedinog uslova propisuje Ministarstvo.

Evidencija pružalaca usluge EENP-a

Član 23d

Ministarstvo vodi javno dostupnu elektronsku Evidenciju pružalaca usluge EENP-a, koji su registrovani za pružanje usluga EENP-a i imaju sjedište na teritoriji Crne Gore.

U Evidenciju iz stava 1 ovog člana upisuju se sljedeći podaci:

1) podaci o područjima EENP-a u Crnoj Gori, uključujući podatke:

a) o subjektima za naplatu putarine;

b) o korišćenim tehnologijama za naplatu putarine;

c) o podacima za obračun putarine;

d) o izjavi o području EENP-a; i

e) o pružaoциma usluge EENP-a koji imaju ugovor za EENP sa subjektom za naplatu putarine u Crnoj Gori;

2) podaci o pružaoциma usluge EENP-a kojima je odobrena registracija u Crnoj Gori i ispunjavanju svih uslova za registraciju;

3) podaci o reviziji Plana upravljanja rizikom, koji se odnosi na zaštitu informacija;

4) podaci o adresi elektronske pošte i telefonskom broju;

5) podaci o jedinstvenoj kontakt tački za EENP, uključujući podatke o adresi elektronske pošte i telefonskom broju.

Podaci iz Evidencije iz stava 1 ovog člana provjeravaju se jednom godišnje.

Ministarstvo obezbjeđuje da su svi podaci sadržani u Evidenciji iz stava 1 ovog člana ažurirani i tačni.

Ministarstvo određuje jedinstvenu kontakt tačku za EENP radi olakšavanja i koordinacije administrativnih aktivnosti između pružalaca usluge EENP-a i subjekta za naplatu putarine.

Jedinstvena kontakt tačka za EENP iz stava 5 ovog člana mogu biti državni službenici Ministarstva ili angažovano fizičko ili pravno lice.

Ministarstvo na kraju svake kalendarske godine elektronskim putem dostavlja Evropskoj komisiji registre područja EENP-a i pružalaca usluga EENP-a u Crnoj Gori.

Razmjena podataka i saradnja sa subjektima za naplatu putarine

Član 23e

Pružaoци usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da subjektu za naplatu putarine dostave informacije potrebne za obračun i naplatu putarine za vozila korisnika EENP-a, kao i za provjeru obračuna putarine koju pružaoци usluge EENP-a naplaćuju za vozila korisnika EENP-a.

Pružaoци usluge EENP-a koji pružaju uslugu EENP-a na teritoriji Crne Gore dužni su da sarađuju sa subjektom za naplatu putarine u njegovim aktivnostima usmjerenim na identifikaciju osumnjičenih prekršilaca.

U slučaju sumnje na neplaćanje putarine, subjekat za naplatu putarine ima pravo da od pružaoца usluge EENP-a dobije podatke o vozilu uključenom u navodno neplaćanje putarine, kao i o vlasniku ili korisniku tog vozila koji je klijent pružaoца usluge EENP-a.

Pružalac usluge EENP-a dužan je da te podatke odmah stavi na raspolaganje, a subjekat za naplatu putarine ne smije ih učiniti dostupnim nijednom drugom pružaoцу usluge naplate putarine.

U slučaju kada je subjekat za naplatu putarine istovremeno i pružalac usluge naplate putarine, podatke iz stava 6 ovog člana dozvoljeno je koristiti isključivo u svrhu identifikacije osumnjičenih prekršilaca i izvršavanja obaveza prema poreskim organima.

Pružaoци usluge EENP-a dužni su da subjektu za naplatu putarine dostave podatke o svim vozilima u kojima se, na osnovu njihovih ugovora o EENP-u sa korisnicima EENP-a, nalazi njihova oprema i koja su u određenom periodu saobraćala na području EENP-a za koje je nadležan subjekat za naplatu putarine, kao i podatke o vlasnicima tih vozila odnosno korisnicima EENP-a, pod uslovom da su ti podaci potrebni subjektu za naplatu putarine radi izvršavanja obaveza prema poreskim organima.

Pružalac usluge EENP-a dužan je da podatke iz stava 6 ovog člana dostavi najkasnije dva dana od dana prijema zahtjeva.

Subjektu za naplatu putarine nije dozvoljeno da podatke iz stava 6 ovog člana otkrije drugom pružaoцу usluge naplate putarine.

Status i obaveze subjekta za naplatu putarine

Član 23f

Subjekt za naplatu putarine na teritoriji Crne Gore koji vrši naplatu putarine može da bude istovremeno i pružaoц usluge naplate putarine na svom području EENP-a.

Subjekt za naplatu putarine dužan je da analizira nivo usaglašenosti svog područja EENP-a sa tehničkim i procesnim uslovima za interoperabilnost EENP-a.

Subjekt za naplatu putarine dužan je da jedinstvenoj kontaktnoj tački iz člana 23c stav 7 ovog zakona dostavi prijedlog programa korektivnih aktivnosti koje će preduzeti radi obezbjeđivanja interoperabilnosti EENP-a u okviru sistema za naplatu putarine.

Subjekt za naplatu putarine dužan je da izradi i održava izjavu o području EENP-a kojom se određuju opšti uslovi za pružaoce usluge EENP-a za pristup tom području EENP-a.

Imenovani subjekat za naplatu putarine, kada uspostavlja novi elektronski sistem za naplatu putarine, dužan je da objavi izjavu o području EENP-a i u njoj detaljno prikaže plan procesa ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti.

Izjava iz stava 5 ovog člana mora biti objavljena dovoljno unaprijed da se zainteresovanim pružaoциma usluge EENP-a omogući akreditacija kod nadležnog tijela, a najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja novog sistema, uzimajući u obzir trajanje procesa ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti.

Subjekat za naplatu putarine, kada značajno mijenja elektronski sistem za naplatu putarine, dužan je da objavi ažuriranu izjavu o području EENP-a, kojom se definišu novi zahtjevi za pružaoce usluge EENP-a.

Izjava iz stava 7 ovog člana mora biti objavljena dovoljno unaprijed da akreditovani pružaoци usluge EENP-a mogu prilagoditi svoje komponente interoperabilnosti novim zahtjevima i ponovo dobiti akreditaciju kod nadležnog tijela, a najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja izmijenjenog sistema, uzimajući u obzir trajanje procesa ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti.

Ako uspostavljanje novog elektronskog sistema za naplatu putarine iz stava 5 ovog člana, odnosno značajne promjene elektronskog sistema iz stava 7 ovog člana, uključuju uvođenje novih parametara za klasifikaciju vozila, subjekat za naplatu putarine, odnosno imenovani subjekat, dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo sedam mjeseci unaprijed.

Ministarstvo je dužno šest mjeseci unaprijed obavijestiti Evropsku komisiju i pružaoce usluge EENP-a aktivne u području EENP-a tog subjekta.

Bliže zahtjeve za parametre za klasifikaciju vozila propisuje Ministarstvo.

Prava i saradnja subjekta za naplatu putarine

Član 23g

Subjekat za naplatu putarine, nadležan za područja EENP-a, dužan je da na nediskriminatorskoj osnovi prihvati sve pružaoce usluge EENP-a koji podnesu zahtjev za pružanje usluge EENP-a na tim područjima, pod uslovom da poštuju obaveze i opšte uslove iz izjave o području EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine nema pravo da od pružalaca usluge EENP-a zahtijeva korišćenje specifičnih tehničkih rješenja ili procesa kojim se ograničava interoperabilnost komponenti interoperabilnosti pružalaca usluge EENP-a sa elektronskim sistemima za naplatu putarine u drugim područjima EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine izdaje račun za putarinu, vezanu za pružanje usluge EENP-a, pružaoцу usluge EENP-a, a pružalac usluge EENP-a izdaje račun za putarinu korisniku usluge EENP-a na isti iznos.

Putarina koju zaračunavaju subjekt za naplatu putarine i pružalac usluge EENP-a ne smije biti viša od putarine utvrđene u članu 22 ovog zakona, a svi rabati ili popusti na putarinu moraju biti transparentni, javno objavljeni i dostupni pod istim uslovima klijentima pružalaca usluge EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine u svom području EENP-a dužan je da prihvati svu validnu opremu u vozilu pružalaca usluge EENP-a sa kojima imaju ugovorne odnose, a koja je potvrđena u skladu sa propisanim postupkom ocjene usaglašenosti i ocjene prilagođenosti i ne smije biti na popisu opreme u vozilu kojoj je poništena valjanost.

Vozila sa opremom iz stava 5 ovog člana, u slučaju problema u funkcionisanju EENP-a za koje je odgovoran sam subjekat za naplatu putarine, imaju pravo na pomoćnu uslugu, a korišćenje te usluge ne smatra se neplaćanjem putarine.

Subjekat za naplatu putarine dužan je da na nediskriminatorski način sarađuje sa pružaoциma usluge EENP-a, proizvođačima ili prijavljenim tijelima, sa ciljem procjene prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti u njihovim područjima EENP-a.

Postupak i minimalni sadržaj izjave o području EENP-a propisuje Ministarstvo.

Naknada za pružaoce usluga EENP-a

Član 23h

Pružaoци usluge EENP-a imaju pravo na primanje naknade od subjekta za naplatu putarine.

Metodologija za obračun naknade pružaoциma usluge EENP-a zasniva se na obračunu naknade za uporedive usluge koje pružaju pružaoци usluga naplate putarine u Crnoj Gori.

Metodologija iz stava 2 ovog člana mora biti transparentna, nediskriminatorска i identična za sve pružaoce usluge EENP-a akreditovane u istom području EENP-a, a objavljuje se kao dio komercijalnih uslova u izjavi o području EENP-a.

Iznos naknade pružaoциma usluge EENP-a iz stava 1 ovog člana može se razlikovati od naknade pružalaca usluga, ako je to opravdano troškovima koji nastaju zbog:

1) specifičnih zahtjeva i obaveza pružalaca usluga koji se ne primjenjuju na pružaoce usluge EENP-a;

2) pružanja, vođenja i održavanja sistema usklađenog sa EENP-om u području naplate putarine, uključujući troškove akreditacije, u slučajevima kada takvi troškovi nisu uključeni u putarinu.

Metodologiju za obračun naknade za pružaoce usluge EENP-a propisuje Ministarstvo.

Usklađivanje klasifikacije vozila, opreme u vozilu i računovodstvene obaveze

Član 23i

U slučaju neslaganja između klasifikacije vozila koju izvrši pružalac usluge EENP-a i klasifikacije subjekta za naplatu putarine, prednost ima klasifikacija subjekta za naplatu putarine, osim ako se može dokazati greška u toj klasifikaciji.

Subjekt za naplatu putarine ima pravo da od pružaoца usluge EENP-a zahtijeva plaćanje za svaku utemeljenu prijavu putarine i za svaku utemeljenu neprijavljenu putarinu koja se odnosi na bilo koji račun korisnika EENP-a kojim upravlja taj pružalac usluge EENP-a.

U slučaju da je pružalac usluge EENP-a dostavio subjektu za naplatu putarine spisak opreme u vozilu iz člana 23c stav 5 ovog zakona kojoj je poništena valjanost, pružalac usluge EENP-a nije odgovoran za bilo koju dodatnu putarinu koja je nastala korišćenjem opreme u vozilu kojoj je poništena valjanost.

Broj unosa na spisku opreme u vozilu iz člana 23c stav 5 ovog zakona kojoj je poništena valjanost, oblik spiska i učestalost njegovog ažuriranja dogovaraju subjekt za naplatu putarine i pružaoци usluge EENP-a.

U sistemima za naplatu putarine koji se zasnivaju na mikrotalasnoj tehnologiji, subjekt za naplatu putarine dužan je da pružaoциma usluge EENP-a dostavlja utemeljene prijave putarine za putarine njihovih korisnika.

Subjekt za naplatu putarine vodi računovodstvenu evidenciju koja omogućava jasno razdvajanje troškova i prihoda povezanih sa pružanjem usluge naplate putarine od troškova i prihoda povezanih sa drugim aktivnostima.

Podaci o troškovima i prihodima povezanim sa pružanjem usluge naplate putarine dostavljaju se, na zahtjev, nadležnom tijelu za mirenje ili pravosudnom organu.

Unakrsno subvencionisanje između aktivnosti obavljenih u ulozi pružaoца usluge naplate putarine i drugih aktivnosti nije dozvoljeno.

Prava i obaveze korisnika EENP-a

Član 23j

Korisnici EENP-a imaju pravo da ugovore uslugu EENP kod bilo kog pružaoца usluge EENP-a, bez obzira na njihovo državljanstvo, državu u kojoj imaju prebivalište ili državu u kojoj je vozilo registrovano.

Prilikom zaključenja ugovora korisnici EENP-a moraju biti uredno obaviješteni o važećim sredstvima plaćanja, kao i o obradi svojih ličnih podataka i pravima koja proizlaze iz propisa o zaštiti podataka o ličnosti.

Korisnik EENP-a je plaćanjem putarine svom pružaoцу usluge EENP-a ispunio obavezu plaćanja prema nadležnom subjektu za naplatu putarine.

Ako su u vozilo ugrađena ili se u njemu prevoze dva ili više uređaja, odgovornost je korisnika EENP-a da koristi ili aktivira odgovarajući uređaj u vozilu za određeno područje EENP-a.

Korisnici EENP-a dužni su da obezbijede tačnost svih podataka o korisniku i vozilu koje dostavljaju pružaocu usluge EENP-a, kao i tačnost izjave o promjenljivim parametrima.

Korisnici EENP-a dužni su preduzeti sve mjere kako bi obezbijedili da oprema u vozilu bude ispravna dok vozilo saobraća u okviru područja EENP-a u kojem se zahtijeva korišćenje takve opreme.

Korisnici EENP-a dužni su da koriste opremu u vozilu u skladu s uputstvima pružaoca usluge EENP-a, naročito kada se ta uputstva odnose na izjavu o promjenljivim parametrima za klasifikaciju vozila.

Način pružanja usluga i odnosi u okviru EENP-a

Član 23k

Korisnicima EENP-a EENP se pruža u obliku jedinstvene stalne usluge koja ispunjava sljedeće zahtjeve:

1) kada su parametri za klasifikaciju vozila, uključujući promjenjive, pohranjeni ili prijavljeni, ili oboje, u vozilu tokom vožnje, dodatna ljudska intervencija više nije potrebna, osim u slučaju izmjene karakteristika vozila; i

2) ljudska interakcija s određenom opremom u vozilu ostaje ista, bez obzira na područje EENP-a.

Odnos korisnika EENP-a i subjekta za naplatu putarine ograničen je na izdavanje računa u skladu sa članom 23g stav 3 ovog zakona i na sprovođenje postupka prinudne naplate.

Odnos između korisnika EENP-a i pružaoca usluge EENP-a ili opreme u vozilu koju pružalac usluge EENP-a obezbjeđuje može se razlikovati u zavisnosti od pružaoca usluge EENP-a, pod uslovom da interoperabilnost usluge EENP-a nije ugrožena.

Pružaoци usluge naplate putarine, uključujući pružaoce usluge EENP-a, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, dostave podatke o pruženim uslugama, uz obaveznu primjenu propisa o zaštiti podataka o ličnosti, a dostavljeni podaci se koriste isključivo za potrebe kreiranja i sprovođenja saobraćajnih politika i unapređenja upravljanja saobraćajem i ne smiju se koristiti u druge svrhe.

Tijelo za mirenje

Član 23l

Ministar obrazuje tijelo za mirenje u okviru Ministarstva, sastavljeno od tri člana, iz reda stručnjaka za oblast u kojoj se posreduje.

Tijelo za mirenje je nadležno za posredovanje između subjekta za naplatu putarine sa područja EENP-a u Crnoj Gori i pružalaca usluge EENP-a koji imaju ugovor ili su u pregovorima za zaključenje ugovora sa tim subjektom za naplatu putarine.

Tijelo za mirenje posebno je ovlašćeno da provjeri da li su ugovorni uslovi koje je subjekat za naplatu putarine postavlja pružiocima usluge EENP-a nediskriminatorски, kao i da li pružaoци usluge EENP-a primaju naknadu u skladu sa članom 23h. ovog zakona.

Postupak pred tijelom za mirenje mogu pokrenuti subjekat za naplatu putarine i pružalac usluge EENP-a, koji imaju pravo da zahtijevaju uključivanje tijela za mirenje u bilo koji spor koji se odnosi na njihove ugovorne odnose ili pregovore.

Tijelo za mirenje je nezavisno u svom radu i odlučivanju i ne može biti pod uticajem komercijalnih interesa subjekta za naplatu putarine niti pružalaca usluge EENP-a.

Tijelo za mirenje je dužno da se, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za uključivanje u postupak, izjasni o tome da li raspolaže svim dokumentima potrebnim za posredovanje.

Tijelo za mirenje ovlašćeno je da zahtijeva odgovarajuće podatke i informacije od subjekta za naplatu putarine, pružalaca usluge EENP-a i trećih strana aktivnih u pružanju usluge EENP-a na teritoriji Crne Gore, a koji su dužni da tijelu za mirenje dostave tražene podatke i informacije kojima raspolažu u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Tijelo za mirenje dužno je da, u roku od šest mjeseci od dana prijema zahtjeva za uključivanje u postupak, izda mišljenje o sporu.

Tijelo za mirenje razmjenjuje informacije o radu, vodećim načelima i praksi sa drugim tijelima za mirenje drugih država, a razmjenu informacija obezbjeđuje Ministarstvo u saradnji sa Evropskom komisijom.

Komponente interoperabilnosti

Član 23lj

Ako se uspostavlja novi elektronski sistem za naplatu putarine, imenovani subjekat za naplatu putarine nadležan za taj sistem dužan je da izradi i u izjavi o području EENP-a objavi detaljan plan procesa ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti.

Plan iz stava 1 ovog člana mora biti objavljen dovoljno unaprijed da se zainteresovanim pružaocima usluge EENP-a omogući akreditacija kod nadležnog organa, a najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja novog sistema.

Ako se elektronski sistem za naplatu putarine značajno mijenja, imenovani subjekat za naplatu putarine nadležan za taj sistem dužan je da izradi i u izjavi o području EENP-a objavi, pored elemenata iz stava 1 ovog člana, detaljan plan procesa ponovne ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti pružalaca usluge EENP-a koji su već akreditovani u sistemu prije njegove značajne izmjene.

Plan iz stava 3 ovog člana mora biti objavljen dovoljno unaprijed da se pružaocima usluge EENP-a na koje se odnosi omogući ponovna akreditacija kod nadležnog organa, a najkasnije 30 dana prije operativnog pokretanja izmijenjenog sistema.

Subjekat za naplatu putarine nadležan za područje EENP-a na teritoriji Crne Gore dužan je da uspostavi testno okruženje u kojem pružalac usluge EENP-a ili njegov ovlašćeni predstavnik može provjeriti da li je oprema u vozilu prilagođena za upotrebu u području EENP-a tog subjekta i da dobije potvrdu o uspješnom završetku odgovarajućih testova.

Subjekat za naplatu putarine može uspostaviti jedinstveno testno okruženje za više područja EENP-a kako bi omogućio jednom ovlašćenom predstavniku da provjeri prilagođenost za korišćenje jednog tipa opreme u vozilu u ime više pružalaca usluge EENP-a.

Subjekat za naplatu putarine ima pravo da od pružalaca usluge EENP-a ili njihovih ovlašćenih predstavnika naplati troškove odgovarajućih testova.

Komponente interoperabilnosti za upotrebu u EENP-u mogu se slobodno stavljati na tržište ako imaju oznaku CE ili Deklaraciju o usaglašenosti sa specifikacijama ili izjavu o prilagođenosti za korišćenje, ili obje izjave, a pregledi koji su već sprovedeni u okviru postupka provjere usaglašenosti i/ili prilagođenosti za korišćenje ne moraju se ponavljati.

Specifikacije elektronskih interfejsa između interoperabilnih komponenti i zahtjeve za te komponente propisuje Ministarstvo.

Zaštitini postupak u vezi komponenti interoperabilnosti

Član 23m

Ako komponente interoperabilnosti sa oznakom CE, koje su stavljene na tržište i korišćene u skladu sa namjenom, ne ispunjavaju relevantne zahtjeve, Ministarstvo pokreće postupak pred tijelom za ocjenjivanje usaglašenosti, prema posebnim propisima, za stavljanje proizvoda na tržište, radi ograničavanja njihove primjene i zabrane njihove upotrebe ili povlačenja sa tržišta.

O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju, posebno navodeći da li je do nesaglasnosti došlo zbog:

- 1) nepravilne primjene tehničkih specifikacija; i/ili
- 2) neadekvatnosti tehničkih specifikacija.

Ako se utvrdi da komponente interoperabilnosti sa oznakom CE ne ispunjavaju zahtjeve interoperabilnosti, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti zahtijeva od proizvođača ili njegovog ovlaštenog predstavnika da, pod uslovima koji taj organ propiše, obezbijedi usklađenost komponenti interoperabilnosti sa specifikacijama ili njenu prilagođenost za korišćenje, ili oboje.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 3 ovog člana donosi akt u skladu sa posebnim propisima o stavljanju proizvoda na tržište, u vezi sa ocjenom usaglašenosti sa specifikacijama ili prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti, pri čemu se detaljno navode razlozi na kojima se akt zasniva.

Akt iz stava 4 ovog člana se dostavlja proizvođaču, pružaocu usluge EENP-a ili njihovim ovlašćenim predstavnicima, uz obavezno navođenje pravnih sredstava koja su im na raspolaganju i rokova za njihovo korišćenje.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti obavještava Ministarstvo o aktu iz stava 4 ovog člana, a nakon prijema obavještenja Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju.

Ministarstvo ekonomskog razvoja prijavljuje Evropskoj komisiji i drugim državama tijela za ocjenjivanje usaglašenosti koja su ovlašćena za sprovođenje postupaka ocjenjivanja usaglašenosti sa specifikacijama ili prilagođenosti za korišćenje, kao i svaku promjenu vezanu za ovlašćenje, te o tome obavještava Ministarstvo.

Postupak ocjenjivanja prijavljenih tijela iz stava 7 ovog člana i ukidanja ovlašćenja sprovodi se u skladu sa propisima o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti.

Postupak ocjene usaglašenosti sa specifikacijama i prilagođenosti za korišćenje komponenti interoperabilnosti i minimalne kriterijume podobnosti za prijavljena tijela propisuje Ministarstvo.

Postupak razmjene podataka

Član 23n

Ministarstvo unutrašnjih poslova određuje nacionalnu kontakt tačku za razmjenu podataka o registraciji vozila i podataka o ličnosti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, putem nacionalne kontakt tačke iz stava 1 ovog člana odobrava nacionalnim kontakt tačkama drugih država pristup podacima iz registra vozila Crne Gore radi omogućavanja identifikacije vozila i vlasnika ili korisnika vozila za koje je utvrđeno neplaćanje putarine, sa ovlašćenjem da obavljaju automatizovana pretraživanja o:

- 1) podacima o vozilima; i
- 2) podacima o vlasnicima ili korisnicima vozila.

Prilikom obavljanja automatizovanog pretraživanja iz stava 2 ovog člana mora se koristiti cijela registarska oznaka vozila.

Razmjena podataka između nacionalne kontakt tačke iz stava 1 ovog člana i nacionalnih kontakt tačaka drugih država obavlja se korišćenjem računarske aplikacije Evropskog informacionog sistema za saobraćajne i vozačke dozvole (EUCARIS) i njenih izmijenjenih verzija, u skladu sa propisima kojima se uređuje prekogranična razmjena informacija o saobraćajnim prekršajima.

Troškove administracije, korišćenja i održavanja računarske aplikacije iz stava 4 ovog člana snosi Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Subjekat za naplatu putarine iz člana 23f stav 1 ovog zakona ovlašćen je da od nacionalne kontaktne tačke iz stava 1 ovog člana zatraži pribavljanje podataka iz stava 2 ovog člana iz druge države u kojoj je registrovano vozilo koje podleže plaćanju putarine, ako prema podacima kojima raspolaže subjekat za naplatu putarine za to vozilo putarina nije plaćena, a nema drugih načina da se utvrdi identitet obveznika plaćanja putarine radi dostavljanja obavještenja o obavezi plaćanja.

Nacionalna kontakt tačka dostavlja subjektu za naplatu putarine iz člana 23f stav 1 ovog zakona samo podatke neophodne za dostavljanje obavještenja o obavezi plaćanja putarine i za pokretanje

postupka prinudne naplate utvrđene putarine pred nadležnim organom, u skladu sa propisima kojima se uređuje prinudna naplata potraživanja.

Podaci iz stava 7 ovog člana mogu se koristiti isključivo u navedene svrhe, a subjekat za naplatu putarine dužan je da ih briše bez odlaganja nakon izvršenja plaćanja, odnosno ako plaćanje ne bude izvršeno, najkasnije u roku od pet godina od dana prenosa podataka.

Subjekt za naplatu putarine iz člana 23f stav 1 ovog zakona mora vlasniku ili korisniku vozila ili drugom identifikovanom licu dostaviti obavještenje da se sumnjiči za neplaćanje putarine, na jeziku upisanom u saobraćajnoj dozvoli vozila, ako je dostupna, ili na jednom od službenih jezika države u kojoj je vozilo registrovano.

Ako obveznik plaćanja putarine postupi u skladu sa nalogom iz obavještenja iz stava 7 ovog člana i plati putarinu, postupak u vezi sa neplaćanjem putarine se okončava.

Ministarstvo propisuje podatke koji su potrebni za sprovođenje automatizovanog pretraživanja, kao i podatke koji se dostavljaju kao njegov rezultat.

Obavezan sadržaj, službeni jezik i obrazac obavještenja iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izveštaj o broju automatizovanih pretraživanja

Član 23nj

Ministarstvo, na osnovu podataka koje dobija od ministarstva unutrašnjih poslova, izrađuje izveštaj o broju automatizovanih pretraživanja koja je sprovelo ministarstvo unutrašnjih poslova preko nacionalnih kontaktnih tačaka drugih država u kojima su registrovana vozila za koja nije plaćena putarina, kao i o broju neispunjenih zahtjeva.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana obuhvata i opis postupanja u vezi sa naplatom putarine u skladu sa ovim zakonom, sa podacima o procentu naplaćene putarine na osnovu pisanog obavještenja, procentu naplaćene putarine u postupku prinudne naplate i procentu nenaplaćene putarine.

Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji izveštaj iz stava 1 ovog člana svake treće godine.”

Član 9

Član 24 mijenja se i glasi:

“Lični podaci o korisnicima puta i drugih površina namijenjenih za odvijanje saobraćaja za potrebe ITS-a, ENP-a i EENP-a obrađuju se samo u mjeri u kojoj je takva obrada neophodna za funkcionisanje aplikacija, usluga i mjera ITS-a, u cilju obezbjeđenja bezbjednosti saobraćaja, zaštite i unaprijeđenog upravljanja saobraćajem, mobilnošću i postupcima u slučaju saobraćajnih nezgoda u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Kada se specifikacijama ili podzakonskim aktima koji se donose na osnovu ovog zakona uređuje obrada ličnih podataka, tim aktima se određuju kategorije podataka koji se obrađuju i propisuju odgovarajuće mjere zaštite ličnih podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Ako je tehnički izvodljivo i ako se svrha obrade može postići na taj način, podaci se obrađuju u anonimizovanom obliku.

Ako anonimizacija nije tehnički izvodljiva ili se svrha obrade ne može postići upotrebom anonimizovanih podataka, podaci se obrađuju u pseudonimizovanom obliku, pod uslovom da je pseudonimizacija tehnički izvodljiva i da se svrha obrade može postići na taj način.

Radi razmjene informacija o neplaćanju putarine, obrađuju se i dostavljaju podaci o vozilu, vlasniku ili korisniku vozila, kao i drugi podaci neophodni za identifikaciju obveznika plaćanja putarine, u skladu sa ovim zakonom i propisima o zaštiti podataka o ličnosti i propisima o zaštiti i bezbjednosti u elektronskim komunikacijama.

Podaci iz stava 5 ovog člana koriste se isključivo u svrhu utvrđivanja obaveze plaćanja putarine, pokretanja postupka naplate putarine i obezbjeđivanja izvršenja tih obaveza, i ne mogu se koristiti za druge namjene.

Nadležni organi su dužni da obezbijede da lica iz stava 5 ovog člana, na koja se podaci odnose, imaju jednaka prava na obavještenje, pristup, ispravku, brisanje i ograničavanje obrade, kao i pravo na podnošenje žalbe nadležnom organu za zaštitu podataka o ličnosti, pravo na naknadu i eventualno sudski postupak, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Svako lice na koje se odnose podaci iz stava 5 ovog člana ima pravo da, bez nepotrebnog odlaganja, dobije informaciju o tome koji su lični podaci evidentirani u državi registracije vozila preneseni u državu u kojoj je došlo do neplaćanja putarine, uključujući datum zahtjeva i nadležni organ države u kojoj je nastalo neplaćanje putarine.”

Član 10

U članu 27 poslije stava 1 dodaje se stav 2 koji glasi:

„Izvođač radova na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela ili objekta, gdje se radovi izvode pod odvijanjem saobraćaja, dužan je da za vrijeme izvođenja radova, vrši redovno održavanje na tom putu ili dijelu puta ili objekta na način da osigura bezbjednost učesnika u saobraćaju postavljanjem saobraćajne signalizacije na terenu u potpunosti na način predviđen projektom privremene saobraćajne signalizacije i istu je dužan da održava u ispravnom i vidljivom stanju, dok je put obavezan da svakodnevno održava u stanju koje neće negativno uticati na stanje vozila, te da zaštititi saobraćaj i okolinu puta od prašine, buke i drugih negativnih uticaja.”

Član 11

U članu 44 st. 3 i 4 mijenjaju se i glase:

„U slučaju obustave saobraćaja iz stava 2 ovog člana, upravljač puta dužan je da 48 sati prije početka obustave saobraćaja o tačnom vremenu trajanja obustave saobraćaja (vrijeme i datum početka i završetka obustave) obavijesti javnost, pravno lice koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, nadležnu inspekciju za puteve i organ uprave nadležan za policijske poslove.

Mjesta na kojima se izvode radovi iz stava 1 ovog člana, moraju se prije početka izvođenja radova označiti propisnom saobraćajnom signalizacijom, odnosno saobraćajnom signalizacijom u skladu sa odobrenim projektom privremene saobraćajne signalizacije.”

Član 12

U članu 56 stav 3 mijenja se i glasi: „Reviziju bezbjednosti državnih puteva vrši stručni tim koji je nezavisan od upravljača puta i čija su najmanje dva člana sertifikovani revizori, od kojih je jedan saobraćajne, a drugi građevinske struke.

U članu 56 stav 6 mijenja se i glasi: „Upravljač puta, odnosno investitor dužni su da postupe u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puta, najkasnije prije početka naredne faze projektovanja, a ukoliko nijesu u mogućnosti da postupe u skladu sa izvještajem, dužni su da Ministarstvu i revizoru za bezbjednost puta dostave pisano obrazloženje.”

Član 13

Član 57 mijenja se i glasi:

„ Mapiranje rizika i provjera bezbjednosti puta

Član 57

Upravljač državnog puta dužan je da najmanje jednom u periodu od pet godina sprovede procjenu bezbjednosti puta za utvrđivanje dionica puta sa najvećim rizikom (u daljem tekstu: mapiranje rizika), odnosno da u periodu od tri godine sprovede identifikaciju i rangiranja opasnih mjesta (crnih tačak).

Mapiranje rizika i identifikacija i rangiranje opasnih mjesta iz stava 1 ovog člana sprovodi stručni tim koji je nezavisan od upravljača javnog puta i čiji je najmanje jedan član sertifikovani revizor, odnosno sertifikovani provjerivač.

Mapiranjem rizika iz stava 1 ovog člana analizira se rizik nastanka saobraćajne nezgode i težine njihovih posljedica, na osnovu:

- 1) vizelnog pregleda na samoj lokaciji ili snimaka puta specijalizovanim vozilom sa odgovarajućim GPS uređajima i kamerama, naknadnom analizom i ocjenom snimljenih karakteristika puta, i
- 2) analize i rangiranja dionica puteva koji su u eksploataciji više od tri godine i na kojima se dogodio veliki broj saobraćajnih nezgoda sa tragičnim posljedicama u odnosu na intenzitet saobraćaja.

Na osnovu rezultata mapiranja rizika, u cilju određivanja prioriteta preuzimanja mjera za poboljšanje bezbjednosti puteva, putevi se razvrstavaju u najmanje tri kategorije prema nivou bezbjednosti.

Upravljač puta mora da obezbijedi provjeru bezbjednosti državnih puteva, i to:

- 1) periodične provjere državnih puteva najmanje jednom u periodu od 5 godina,
- 2) ciljane provjere za dionice puteva najvećeg rizika, prema mapi rizika puteva.

Provjera bezbjednosti državnih puteva vrši se radi određivanja bezbjednosnih karakteristika puta i da bi se smanjio broj saobraćajnih nezgoda na njima.

Periodičnu provjeru bezbjednosti državnih puteva sprovode stručne službe upravljača puta.

Ciljanu provjeru bezbjednosti državnih puteva vrši stručni tim koji je nezavisan od upravljača puta i čija su najmanje dva člana sertifikovani provjerivači, od kojih je jedan saobraćajne, a drugi građevinske struke.

Stručni tim sačinjava izvještaj o provjeri bezbjednosti puta koji se dostavlja upravljaču puta u roku od osam dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Upravljač puta mora pokrenuti procedure za otklanjanje nedostataka po prihvaćenim preporukama iz izvještaja iz stava 8 ovog člana u roku od 90 dana od dana dobijanja izvještaja.

Upravljač puta dio izvještaja iz stava 8 ovog člana koji se odnosi na državni put koji prolazi kroz naselje dostavlja jednici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi državni put u roku od 8 dana od dana dobijanja izvještaja.

Jedinica lokalne samouprave je dužna da postupi po preporukama iz izvještaja iz stava 8 ovog člana, prihvaćenim od strane upravljača državnog puta, iz svoje nadležnosti, u roku od 90 dana od dana dobijanja izvještaja.

Bliže uslove koje treba da ispunjavaju državni putevi u odnosu na bezbjednost saobraćaja, reviziju bezbjednosti puta, provjeru bezbjednosti puta, sadržaj izveštaja o reviziji i izveštaja o provjeri, sastav stručne komisije i uslove koje ispunjavaju članovi stručne komisije za sprovođenje revizije i provjere, praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja, rangiranje i upravljanje putevima i uticaj puta na saobraćajne nezgode propisuje Ministarstvo.”

Član 14

Poslije člana 57 dodaje se novi članovi koji glasi:

„Nezavisna ocjena puta na saobraćajne nezgode sa poginulim licima

Član 57a

U slučaju saobraćajne nezgode sa najmanje jednim poginulim licem, organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove dostavlja izvještaj o saobraćajnoj nezgodi nadležnom upravljaču javnog puta, u roku od 10 dana od dana nastanka saobraćajne nezgode, odnosno saznanja da je lice preminulo.

U slučaju nastanka saobraćajne nezgode iz stava 1 ovog člana, upravljač javnog puta dužan je da obezbijedi nezavisnu ocjenu doprinosa javnog puta nastanku, odnosno posljedicama saobraćajne nezgode (u daljem tekstu: nezavisna ocjena), u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja o saobraćajnoj nezgodi iz stava 1 ovog člana.

Na osnovu nezavisne ocjene, u kojoj je utvrđeno da je put doprinio nastanku, odnosno posljedicama saobraćajne nezgode, upravljač javnog puta u roku od 60 dana od dana dobijanja nezavisne ocjene preduzima mjere radi unapređenja bezbjednosti puta i sprečavanja nastanka saobraćajnih nezgoda, odnosno težih posljedica saobraćajnih nezgoda.

Upravljač javnog puta dužan je da dostavi nezavisnu ocjenu nadležnoj inspekciji za puteve u roku od dva dana od dana prijema konačne nezavisne ocjene.

Nezavisnu ocjenu vrši stručni tim koji je nezavisan od upravljača javnog puta i čiji je najmanje jedan član sertifikovani provjerivač, a drugi člana ovlašćeni vještak saobraćajnih nezgoda.

Bliži sadržaj izvještaja o saobraćajnim nezgodama, sadržaj i način sprovođenja nezavisne ocjene i uslove za članove stručnog tima propisuje Ministarstvo.”

Član 15

Poslije člana 58 dodaju se novi članovi koji glase:

„Tijelo za bezbjednost tunela

Član 59a

Ministarstvo je nadležno za uspostavljanja svih bezbjedonosnih zahtjeva u tunelima kao i za preduzimanje neophodnih radnji za zadovoljavanje minimalnih bezbjedonosnih uslova za tunele.

Ministarstvo je dužno obezbijediti ispunjenost sljedećih aktivnosti:

- 1) sprovođenje redovnih ispitivanja i kontrolu tunela, uspostavljanje bezbjedonosnih zahtjeva i inspeksijski nadzor tunela od strane inspekcije za puteve;
- 2) izradu plana za obuku i opremanje hitnih službi;
- 3) utvrđivanje postupaka za trenutno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti;
- 4) sprovođenje potrebnih mjera za smanjenje rizika.

Za zajedničke tunele koji se nalaze na teritoriji Crne Gore i susjedne države može se odrediti zajednički savjet koji čini Ministarstvo i organ nadležan za bezbjednost tunela druge države.

Ako su u slučaju iz stava 6 ovog člana određena dva različita tijela, odluke o bezbjednosti saobraćaja u tunela moraju se donositi uz prethodnu saglasnost drugog tijela.

Tuneli koji su pušteni u saobraćaj po ranijim propisima

Član 59b

Za tunele koji su pušteni u saobraćaj prije stupanja na snagu propisa iz člana 58 stav 3 ovog zakona, Ministarstvo je u obavezi u roku od 24 mjeseca od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, obezbijediti pregled tunela i na osnovu pregleda ocijeniti stanje usklađenosti tunela sa zahtjevima iz navedenog propisa.

Upravljač tunela donosi plan za prilagođavanje tunela, kao i mjere za otklanjanje nedostataka.

Ako za tunele koji su pušteni u saobraćaj prije stupanja na snagu propisa iz člana 58 stav 3 ovog zakona nije moguće sprovesti tehničke mjere utvrđene propisom iz člana 58 stav 3, Ministarstvo može, na osnovu analize rizika, odobriti sprovođenje drugih mjera smanjenja rizika kojima će se obezbijediti sprečavanje kritičnih događaja koji mogu imati za posljedice ugrožavanje ljudskih života, životne sredine, tunelskih instalacija i pružanja zaštite u slučaju nezgode.”

Član 16

Poslije člana 61 dodaje se novi član koji glasi:

„Izvještavanje Član 61a

Ministarstvo je dužno:

- 1) svake dvije godine izraditi izvještaj o požarima u tunelima i nezgodama u tunelima, o učestalostima i uzrocima nezgoda sa procjenom djelotvornosti bezbjednosnih mjera i isti dostaviti Evropskoj komisiji prije kraja devetog mjeseca tekuće godine za prethodnu godinu;
- 2) Evropskoj komisiji dostaviti plan iz člana 59b stav 2 ovog zakona i svake dvije godine dostaviti izvještaj o realizaciji plana;
- 3) Evropsku komisiju obavijestiti o mjerama smanjenja rizika iz člana 59b stav 3 ovog zakona;
- 4) Evropskoj komisiji dostaviti Izvještaj o kategoriji puta prema bezbjednosti.”

Član 17

Član 63 mijenja se i glasi: „Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača bezbjednosti državnih puteva može se izdati licu ako:

- 1) ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), odnosno građevinske struke (smjer saobraćaj);
- 2) ima najmanje pet godina radnog iskustva iz bezbjednosti drumskog saobraćaja, odnosno projektovanja ili izvođenja radova na izgradnji puteva;
- 3) nije pravnosnažno osuđivano u poslednjih pet godina za krivična djela koja ga čine nedostojnim za obavljanje poslova revizora, odnosno provjerivača;
- 4) ima položen stručni ispit za revizora, odnosno provjerivača.

Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo.”

Član 18

Član 64 mijenja se i glasi: „Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača izdaje se na pet godina.

Obnova sertifikata iz stava 1 ovog člana, može se vršiti na period od pet godina, pod uslovom da lice iz člana 63 stav 1 ovog zakona ima položen ispit provjere znanja za obnovu sertifikata za revizora, odnosno provjerivača.

Sertifikat za revizora, odnosno provjerivača oduzeće se ako:

- 1) revizor odnosno provjerivač prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 2) je sertifikat izdat na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 3) revizor, odnosno provjerivač ne obavlja poslove u skladu sa zakonom.

Stručni ispit za provjeru znanja za obnovu sertifikata za revizora i provjerivača, polaže se prema programu koji propisuje Ministarstvo.

Ministarstvo organizuje, odnosno sprovodi programe stručnog osposobljavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, organizuje i sprovodi stručne ispite i ispite provjere znanja revizora, odnosno provjerivača, organizuje programe stručnog usavršavanja znanja za revizore, odnosno provjerivače i vodi registar revizora i provjerivača.

Registar iz stava 5 ovog člana sadrži: ime i prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana, datum i mjesto rođenja, prebivalište i podatke o sertifikatu.

Za pohađanje programa stručnog osposobljavanja odnosno usavršavanja za revizora, odnosno provjerivača, kao i za polaganje stručnog ispita i ispita provjere znanja revizora, odnosno provjerivača i izdavanje sertifikata za revizora, odnosno provjerivača, plaća se odgovarajuća naknada.

Vlada utvrđuje visinu naknade iz stava 7 ovog člana.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana izdaje se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.”

Član 19

Poslije člana 64 dodaje se novi člana koji glasi:

„Član 64a

Povjeravanje poslova stručnog osposobljavanja pravnom licu

Ministarstvo rješenjem na osnovu javnog poziva može ovlastiti pravno lice koje ispunjava propisane uslove da sprovodi programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja znanja za polaganje stručnog ispita i ispita provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da bude registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje inženjerske djelatnosti i tehničkog savjetovanja;
- 2) da ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i kadra;
- 3) da ima program stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Rješenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od pet godina.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo vrši kontrolu ispunjenosti uslova pravnog lica iz stava 2 ovog člana najmanje jednom u toku kalendarske godine.

Ukoliko Ministarstvo u toku vršenja kontrole ispunjenosti uslova utvrdi da ovlašćeno pravno lice više ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana ili da ne izvršava svoje obaveze, odnosno da izvršava obaveze na način koji nije u skladu sa odredbama ovog zakona, donosi rješenje o privremenom prestanku rada ili oduzimanju ovlašćenja za sprovođenje programa stručnog osposobljavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača i sprovođenje programa usavršavanja.

Privremeni prestanak rada može da traje najduže šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o privremenom prestanku rada.

U slučaju oduzimanja ovlašćenja, pravno lice ne može podnijeti zahtjev za novo ovlašćenje za iste poslove u periodu od dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja o oduzimanju ovlašćenja.

Bliže uslove koje mora ispunjavati pravno lice za sprovođenje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja znanja revizora, odnosno provjerivača, sadržaj programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, način pohađanja programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, način polaganja stručnog ispita i ispita provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača, rokove za održavanje programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja propisuje Ministarstvo.”

Član 20

Član 73 mijenja se i glasi:

„ Vanredni prevoz

Član 73

Prevoz vozilom, odnosno skupom vozila, koja sama ili sa teretom koji je konstrukcijski nedjeljiv prekoračuju dozvoljeno osovinsko opterećenje, najveću dozvoljenu ukupnu masu, širinu, dužinu ili visinu, smatra se vanrednim prevozom.

Vanredni prevoz vrši se na osnovu dozvole za vanredni prevoz na javnom putu, koju izdaje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave za svaki pojedinačni prevoz.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, može se izdati mjesečna i godišnja dozvola za vanredni prevoz i za vozilo ili skup vozila, koji zbog svojih karakteristika ima obilježja vanrednog prevoza.

Uslovi koje mora da ispuni podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) su:

- da je registrovan u Crnoj Gori;

- da je prevoznik, pravno lice ili preduzetnik, kome je pretežna djelatnost prevoz tereta u drumskom saobraćaju.

Strani prevoznik zahtjev za izdavanje dozvole za vanredni prevoz podnosi preko lica iz stava 4 ovog člana.

Dozvolom iz st. 2 i 3 ovog člana određuje se način i uslovi prevoza, kao i iznos naknade za vanredni prevoz.

Dozvola iz st. 2 i 3 ovog člana se izdaje ukoliko prekoračenje propisanih vrijednosti osovinskih opterećenja vozila ili skupa vozila ne prelazi vrijednosti navedene u deklaraciji proizvođača vozila za koje se dozvola izdaje, pri čemu maksimalno opterećenje za osovine sa dva ili četiri točka ne može biti veće od 12 tona po osovini, odnosno sa osam točkova ne može biti veće od 16 tona po osovini.

Ukoliko vozilo kojim se obavlja vanredni prevoz prekoračuje maksimalne vrijednosti osovinskih opterećenja iz stava 6 ovog člana, a radi se o prevozu koji je od posebnog značaja za Crnu Goru, dozvola za vanredni prevoz se izdaje na osnovu izrađene studije koju dostavlja podnosilac zahtjeva za vanredni prevoz.

Studija iz stava 7 ovog člana obavezno sadrži procjenu mogućnosti obavljanja vanrednog prevoza u odnosu na geometriju puta, slobodni profil puta i nosivost puta i putnih objekata od strane ovlaštene organizacije iz oblasti projektovanja puteva i putnih objekata, simulaciju prevoza u odnosu na planiranu relaciju obavljanja vanrednog prevoza, procjenu uticaja vanrednog prevoza na bezbjednost saobraćaja i preuzimanje mjera za smanjenje rizika za ostale učesnike u saobraćaju i konkretne proračune. U zavisnosti od stepena složenosti vanrednog prevoza organ uprave, odnosno organ lokalne uprave može tražiti dodatne stručne analize i studije.

O izdatim dozvolama iz st. 2 i 3 ovog člana i vremenu za koje su izdate organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi, obavještava organ uprave nadležan za policijske poslove, inspekciju za državne puteve, odnosno inspeksijski organ lokalne uprave i komunalnu policiju, kao i izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona i druge učesnike u saobraćaju putem elektronskih medija.

Izuzetno od stava 10 ovog člana, kada se vanredni prevoz obavlja na putu ili njegovom dijelu, organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi i/ili elektronski obavještava upravljača tog puta ili dijela puta.

Dozvola za vanredni prevoz na javnom putu nije potrebna za vanredni prevoz koji se mora obaviti bez odlaganja, zbog prirodnih i drugih nepogoda, kao i za potrebe odbrane zemlje.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za vanredni prevoz koji obavljaju vozila ili skup vozila, koja su u vlasništvu ili u zakupu vojske, policije, službe civilne zaštite i vatrogasne službe kada se vanredni prevoz obavlja u svrhu izvršavanja zadataka tih službi i pod njihovim nadzorom.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za prevoz iz stava 1 ovog člana, kod kojeg propisane vrijednosti mogu biti prekoračene najviše do 3%, ako zbog karakteristika tereta na mjestu utovara nije bilo moguće utvrditi tačnu težinu tereta ili je tokom transporta došlo do promjene težine tereta, usljed hidroskopsnosti materijala koji se prevozi.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave dužan je da za izdavanje dozvole iz st. 2 i 3 ovog člana, zatraži prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za policijske poslove, u slučajevima prekoračenja ukupne mase vozila ili skupa vozila preko 60 tona, ukupne dužine vozila ili skupa vozila preko 25 metara, ukupne širine vozila ili skupa vozila preko 3 metra, kao i za visinu vozila ili skupa vozila preko 4,5 metara.

Organ uprave i organ uprave nadležan za policijske poslove u zavisnosti od karakteristika vanrednog prevoza, utvrđenog prevoznog puta i stepena prekoračenja propisanih vrijednosti odrediće pratnju za vanredni prevoz.

Evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz vodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave, i dužan je da na svojoj internet stranici vodi evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz, ažuriranu na dnevnom nivou.

Evidencija iz stava 17 ovog člana sadrži podatke o prevozniku kojem je izdata dozvola (naziv i sjedište prevoznika), podatke o vrsti izdate dozvole, broju pod kojim je dozvola izdata, datumu izdavanja i roku važenja dozvole, kao i podatke o javnom putu na kom se obavlja vanredni prevoz.

Način i postupak izdavanja dozvole za vanredni prevoz, obrazac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz i način obilježavanja vozila kojima se obavlja vanredni prevoz propisuje Ministarstvo.”

Član 21

Poslije člana 73 dodaju se novi članovi koji glase:

„ Razlozi za odbijanje izdavanja dozvole za prevoz vanrednog prevoza

Član 73a

Dozvolu za vanredni prevoz organ uprave, odnosno organ lokalne samouprave ne može izdati ako tehničko eksploatacione karakteristike javnog puta na kojem se obavlja vanredni prevoz ne omogućavaju bezbjedan saobraćaj vozila, odnosno skupa vozila kojim se obavlja vanredni prevoz, kao i svih ostalih učesnika u saobraćaju na tom putu.

Ukidanje ili izmjena dozvole

Član 73b

Organ uprave, odnosno organ lokalne samouprave može izdatu dozvolu ukinuti zbog iznenadnih promjena na utvrđenoj ruti po kojoj se obavlja vanredni prevoz, nastalih uslijed dejstva više sile ili drugih razloga koji bi ugrozili bezbjednost saobraćaja ili oštetili javni put.

U slučaju iz stava 1 ovog člana vlasniku dozvole se vraćaju svi plaćeni troškovi i nakanada za vanredni prevoz, bez prava na naknadu štete zbog neobavljenog vanrednog prevoza.

Organ uprave, odnosno organ lokalne samouprave može izmijeniti izdatu dozvolu u bilo kom dijelu, ukoliko nastupe okolnosti u kojima bi obavljanje vanrednog prevoza ugrozilo bezbjednost saobraćaja ili opteretilo javni put.”

Član 22

Član 74 mijenja se i glasi:

„Naknada štete i troškovi vanrednog prevoza

Član 74

Ako je za vanredni prevoz potrebno preduzeti posebne mjere obezbjeđenja (osiguranje mostova, podupiranje mostova, pojačanje putnog pojasa, objekata, pratnja i drugo), troškove u vezi sa preduzetim mjerama snosi podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da posjeduje dozvolu za vanredni prevoz i da obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da nadoknadi štetu koja je nastala uslijed obavljanja vanrednog prevoza na javnom putu ili objektu na putu, upravljaču javnog puta.

Kada je dozvolom za vanredni prevoz utvrđeno da se vanredni prevoz mora obaviti uz pratnju vozila organa uprave nadležnog za policijske poslove, troškove praćenja snosi lice koje obavlja vanredni prevoz.

Ukoliko je, radi obavljanja vanrednog prevoza, potrebno izvršiti privremenu demontažu saobraćajne signalizacije ili druge opreme puta, lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da o svom trošku angažuje stručno lice koje će izvršiti te radove, uz prisustvo i nadzor ovlašćenog predstavnika upravljača puta, kao i da odmah nakon prolaska određenom dionicom put vrati u prvobitno stanje.”

Član 23

Poslije člana 74 dodaje se novi člana koji glasi:

„Prevoz konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta

Član 74a

Prevoz konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta mora se obavljati tako da vozilo ili skup vozila sa teretom ne prelazi vrijednosti utvrđene propisom koji utvrđuje podjelu motornih i priključnih vozila.”

Član 24

Član 75 mijenja se i glasi:

„Kontrola prevoza

Član 75

Kontrola vanrednog prevoza i prevoza konstrukcijski ili komercijalno djeljivog tereta na javnom putu vrši organ uprave nadležan za policijske poslove.

Vozilo kojim se obavlja vanredni prevoz, bez dozvole iz člana 73 st. 2 i 3 ovog zakona ili vozila kojim se obavlja prevoz djeljivog tereta koji prekoračuje vrijednosti utvrđene propisom koji uređuje podjelu motornih i priključnih vozila, isključuje iz saobraćaja na javnom putu ovlašćeno lice iz stava 1 ovog člana i određuje mjesto za parkiranje vozila do pribavljanja dozvole, odnosno do usklađivanja sa propisanim vrijednostima.

Za vreme trajanja isključenja iz saobraćaja zabranjeno je korišćenje vozila koje je u vršenju kontrole isključeno iz saobraćaja, osim do mjesta parkiranja određenog u stavu 3 ovog člana.

Lice koje obavlja vanredni prevoz ili prevoz djeljivog tereta iz stava 2 ovog člana, snosi troškove:

- izvršenih mjerenja sprovednih pri kontroli vanrednog prevoza ili prevoza djeljivog tereta, ako se utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi, odnosno uslovi utvrđeni u dozvoli za vanredni prevoz ili da su prekoračene vrijednosti utvrđene propisom koji uređuje podjelu motornih i priključnih vozila,
- izvršenih mjerenja sprovedenih radi utvrđivanja prestanka razloga za isključivanje vozila iz saobraćaja,
- naknade za parkiranje vozila koje je isključeno iz saobraćaja pri kontroli prevoza,
- obavljenog prevoza na pređenom putu, od mjesta početka prevoza do mjesta vršenja kontrole, odnosno do mjesta usklađivanja vrijednosti parametara vozila sa propisanim vrijednostima i svih šteta koje su tom prilikom načinjene putu.

Mjerenje osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na državnim putevima vrši organ uprave preko izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona, uz prisustvo organa uprave nadležnog za poslove policije i/ili inspektora za državne puteve.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, može se izvršiti po nalogu inspektora za državne puteve.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana, može da vrši samostalno organ uprave nadležan za poslove policije.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, vrši se i prilikom ulaska u Crnu Goru na graničnim prelazima.

Kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na opštinskim putevima vrši inspekcijski organ lokalne uprave.

Mjerenje osovinskog opterećenja i ukupne dozvoljene mase vozila iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa propisima koji regulišu metrologiju i to:

- neprenosivim vagama, pri prosječnim brzinama, pri čemu se vozilo ne preusmjerava iz saobraćaja, i
- prenosivim vagama, pri malim brzinama, pri čemu se vozilo preusmjerava iz saobraćaja.”

Član 25

U članu 83 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: „Prilikom izrade, odnosno izmjena planskog dokumenta neophodno je smanjiti broj saobraćajnih priključaka na državni put na najmanji mogući broj.”

Član 26

Član 86 mijenja se i glasi:

„Zabranjeno je građevinski i drugi materijal, koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta ili stvari i predmeta kojima se ometa preglednost ili ugoržava bezbjednost saobraćaja držati pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta.”

Član 27

U članu 87 poslije riječi: „putnom objektu” briše se veznik „i” i dodaju riječi: „u zaštitnom pojasu, odnosno”.

Član 28

U članu 88 stav 1 mijenja se i glasi: „Lice koje nanosi masnoće, blato, posipa, deponuje ili baca i odlaže materijal bilo koje vrste ili druge predmete, ili postavlja bez saglasnosti upravljača puta objekte na javni put ili putno zemljište, dužno je da ih ukloni.”

U članu 88 stav 3 mijenja se i glasi: „Ako lice koje nanosi masnoću, blato, posipa, deponuje ili baca i odlaže materijal bilo koje vrste ili druge predmete na javni put ili putno zemljište, odnosno ako vlasnik ili korisnik objekta pored javnog puta ne postupi u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, put će očistiti izvođač radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona o trošku tog lica.”

Član 29

U članu 94 poslije riječi: „pored javnog puta” dodaju se riječi: „ili u zaštitnom pojasu”.

Član 30

U članu 101 stav 3 mijenja se i glasi: „Parking prostore vlasnici moraju održavati u skladu sa ovim zakonom.”

Član 31

Poslije člana 102 dodaje se novi člana koji glasi:

“Označavanje zona prelaza divljači

Član 102 a

Upravljač javnog puta je dužan da na zahtjev korisnika lovišta označi zone javnog puta na kojima se očekuje pojava divljači, u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva.

Korisnik lovišta je dužan da uz zahtjev dostavi projekat saobraćajne signalizacije, koji je izrađen na osnovu saobraćajno-tehničkih uslova koje je izdao upravljač puta i saglasnosti upravljača javnog puta na izrađeni projekat.”

Član 32

Članovi od 109 do 113 mijenjaju se i glase:

„Član 109

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u vrijeme izvođenja radova ne vrši poslove redovnog održavanja na tom putu ili dijelu puta ili objekta (član 27 stav 1);
- 2) u vrijeme izvođenja radova na tom putu ili dijelu puta ili objekta ne osigura bezbjednost učesnika u saobraćaju postavljanjem saobraćajne signalizacije u skladu sa projektom privremene saobraćajne signalizacije, ili ukoliko istu ne održava u ispravnom i vidljivom stanju, ili ukoliko put svakodnevno ne popravlja i ne drži u stanju koje neće negativno uticati na stanje vozila, ili ne zaštiti saobraćaj i okolinu puta od prašine, buke i drugih negativnih uticaja (član 27 stav 2);
- 3) u roku od tri dana od početka radova na hitnom održavanju, ne obavijesti nadležnu inspekciju sa opisom uzroka i mjera koje će se preduzeti (član 43 stav 3);

- 4) ne održava puteve tako da se na njima može vršiti bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 53 stav 1);
- 5) ne postupi u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puteva , najkasnije prije početka naredne faze projektovanja ili ne dostavi pisano obrazloženje Ministarstvu i revizoru za bezbjednost puta ukoliko nijesu u mogućnosti da postupe po izvještaju (član 56 stav 6);
- 6) ne zabrani ili ograniči saobraćaj u tunelu, odnosno zatvori tunel ako ne ispunjava minimalno-bezbjedonosne uslove propisane za tunele i ne sprovodi mjere neophodne za ispunjavanje minimalno-bezbjedonosnih uslova za tunele (član 60 st. 1 i 2);
- 7) radi obezbjeđivanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu, ne preduzme mjere iz člana 62 stav 5;
- 8) vozi motorna i priključna vozila na javnim putevima bez točkova sa pneumaticima (član 72 stav 1);
- 9) ne posjeduje dozvolu za vanredni prevoz ili ne obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom za vanredni prevoz (član 74 stav 2);
- 10) privremeno ili stalno zauzima javni put ili njegov dio ili izvodi radove na putu koji nije u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta u skladu sa članom 84 stav 1 ovog zakona;
- 11) izvodi radove kojima bi se mogao oštetiti ili ugroziti javni put ili putni objekat, povećati troškovi održavanja javnog puta i putnog objekta ili ometati, odnosno ugroziti saobraćaj na javnom putu (član 87);
- 12) ne ukloni masnoću, blato, odnosno deponuje ili baca materijal ili druge predmete na javni put ili postavlja bez saglasnosti upravljača puta objekte na javni put ili putno zemljište (član 88 stav 1);
- 13) bez dozvole ili bez saglasnosti organa uprave u zaštitnom pojasu javnog puta gradi ili rekonstruiše građevinske objekte ili u njemu postavlja druge objekte i uređaje (član 92 stav 5);
- 14) obavlja radove van zaštitnog pojasa državnog puta bez saglasnosti organa uprave ili u suprotnosti sa uslovima izdate saglasnosti (član 96);
- 15) bez saglasnosti gradi žičare iznad ili uz javni put (član 100 stav 1);
- 16) neovlašćeno ukloni ili ošteti saobraćajni znak ili putnu opremu, izmijeni saobraćajni znak, na saobraćajni znak ili stub na kojem se znak nalazi postavi sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka (član 102).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura.

Član 110

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - izvođač radova na održavanju i zaštiti puteva, ako:

- 1) ne obezbijedi zaštitu javnih puteva i saobraćaja na mjestima koja su podložna odronjavanju ili izloženim sniježnim nanosima, bujicama i jakim vjetrovima (član 38);
- 2) ne omogući bezbjedno odvijanje saobraćaja prilikom izvođenja radova na održavanju javnog puta (član 40 stav 2);
- 3) ne vrši poslove redovnog održavanja javnih puteva u skladu sa godišnjim programom iz člana 14 ovog zakona (član 40 stav 3);
- 4) prije početka radova ne obezbijedi mjesta na kojima se izvode radovi, a moglo bi zbog radova na održavanju puta doći do smetnji u normalnom odvijanju saobraćaja (član 44 stav 2);

- 5) ne postavi propisanu saobraćajnu signalizaciju, odnosno saobraćajnu signalizaciju u skladu sa odobrenim projektom radi organizovanja bezbjednog saobraćaja na mjestima na kojima se izvode radovi iz člana 44 stav 1 (član 44 stav 4);
- 6) ne podnosi izvještaj svakodnevno upravljaču puta, inspektoru za puteve i pravnom licu koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, radi pravovremene informisanosti svih učesnika u saobraćaju i informisanja o stanju prohodnosti puteva (član 69);
- 7) prilikom rekonstrukcije državnog puta, ne smanji broj raskrsnica i saobraćajnih priključaka, prilaznih i nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, radi povećanja kapaciteta i nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu (član 83 stav 1);
- 8) odmah ne ukloni blato, prljavštinu, materijale i predmete sa javnog puta (član 88 stav 3), ili ukoliko u slučaju prosipanja opasnih i otrovnih materija na državni put odmah ne organizuje njegovo čišćenje (član 88 stav 4);
- 9) kao vlasnik ili držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču stvari, odnosno materije, a koje su se našle na javnom putu i koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti bezbjednost saobraćaja, bez odlaganja ne ukloni ili ne označi stvari, materije ili vozila sa koga potiču stvari, (član 89 stav 1);
- 10) ne preduzme mjere u skladu sa članom 89 stav 1 ovog zakona u roku koji ne može biti duži od 12 sati, u slučaju da vlasnik, odnosno držalac stvari, materija ili vozila sa koga potiču te mjere nije preduzeo (član 89 stav 2);
- 11) u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno ne sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno oštećuje ili bi se mogao oštetiti javni put ili ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu i ako o tome bez odlaganja ne obavijesti nadležni inspekcijski organ (član 104).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izvođača radova na održavanju i zaštitu puteva novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura.

Član 111

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 7.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) za svaki vanredni događaj ili nezgodu koja nastane u tunelu ne sačini izvještaj i ne dostavi ga licu odgovornom za bezbjednost u tunelu iz člana 62 ovog zakona, nadležnim inspekcijskim organima i hitnim službama u roku od 30 dana od dana nastanka događaja (član 61 stav 1);
- 2) na osnovu saradnje sa organima nadležnim za sprovođenje istrage, dobije podatke koji sadrže analizu okolnosti vanrednog događaja ili nezgode u tunelu, a ne dostavi ih licu odgovornom za bezbjednost u tunelu i hitnim službama najkasnije, u roku od 30 dana od dana prijema podataka (član 61 stav 3);
- 3) izvještaj iz člana 61 stav 1 ovog zakona i podatke iz člana 61 stav 3 ovog zakona ne dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana nastupanja vanrednog događaja ili nastanka nezgode, odnosno od dana prijema tih podataka (član 61 stav 4);
- 4) ne ispuní saobraćajno-tehničke uslove ili nema odobrenje iz člana 79 stav 3 ovog zakona, ili uz državni put bez odobrenja građevinski promijeni objekat, uređaje za obavljanje pratećih poslova ili djelatnost (član 79 stav 6), ili kada se na postojećem prilaznom putu poveća saobraćaj ili su izmijenjeni uslovi saobraćaja (član 79 stav 7);
- 5) onemogući oticanje vode sa puta ili odlaganje snijega na njegovo zemljište (član 85 stav 1) ili ne dopusti pristup do putnih objekata na njegovo zemljište za odvod vode sa puta zbog njihovog održavanja ili izgradnje, ili ne dopusti izgradnju objekata na njegovo zemljište a koje nije moguće postaviti na putnom zemljištu, za zaštitu puta i saobraćaja na njemu u slučaju štetnih uticaja (član 85 stav 2);

- 6) drži pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta građevinski i drugi materijal koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta ili stvari i predmete kojima se ometa preglednost ili ugrožava bezbjednost saobraćaja (član 86);
- 7) ne očisti dio javnog puta ispred svojih objekata koji zaprljaju posjetioci tih objekata (član 88 stav 2);
- 8) ne postavi i ne održava zaštitnu ogradu (član 91 st. 1 i 3);
- 9) podigne ograde, drveće i zasade pored javnih puteva ili u zaštitnom pojasu tako da sprečavaju preglednost javnog puta i ugrožavaju bezbjednost saobraćaja (član 94);
- 10) pored javnih puteva na udaljenosti od 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa, podigne spomenike, spomen natpise, krajputaše i druge spomen znakove (član 95);
- 11) uz javni put vrši pošumljavanje, uređenje korita rijeka ili uređenje bujica bez saglasnosti organa uprave i ne prilagodi vrstu i obim radova tako da se put ne ugrožava (član 97);
- 12) ne izgradi, ne uredi ili ne održava parking prostore pored ugostiteljskih objekata na državnim i opštinskim putevima u skladu sa članom 26 ovog zakona (član 101);
- 13) na zahtjev korisnika lovišta u roku od 90 dana od dana prijema zahtjeva ne označi zone javnog puta na kojima se očekuje pojava divljači (član 102 stav 1);
- 14) ne obezbijedi postavljanje saobraćajnih znakova na udaljenosti od najmanje 200 metara od mjesta na kojem se vrši miniranje i prisustvo lica koje će regulisati saobraćaj (član 103).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura.

Član 112

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne plati putarinu odnosno korisničku naknadu za upotrebu javnog puta ili putnog objekta pod naplatom (član 22 stav 9);
- 2) vrši saobraćaj na javnom putu ili dijelu javnog puta na kome je nadležni organ zabranio saobraćaj ili vrši saobraćaj na određenoj dionici vozilom kojem je nadležni organ zabranio vršenje saobraćaja (član 67 stav 1);
- 3) podiže zasade, ograde i drveće, ostavlja predmete i materijale, postavlja postrojenja i uređaje, gradi objekte, odnosno vrši druge radnje kojima se ometa preglednost javnog puta (član 80 stav 2);
- 4) ne označi vozilo na način određen propisima o bezbjednosti saobraćaja i ne preduzme mjere da se vozilo u najkraćem roku, koji ne može biti duži od 2 sata, ukloni sa javnog puta (član 90 stav 1);
- 5) postavlja reklamne table i panoe, uređaje za obavješćavanje ili oglašavanje na javnom putu suprotno članu 99 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 750 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura.

Član 113

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne vodi ažurno i tačno evidenciju javnih puteva (član 9 stav 3);
- 2) se javni putevi ne održavaju na način i pod uslovima da se na njima može vršiti nesmetan i bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 39 stav 2);
- 3) upravljač tunela, za tunel kojim upravlja, ne odredi lice odgovorno za bezbjednost u tunelu uz saglasnost Ministarstva, radi sprovođenja preventivnih i zaštitnih mjera kojima se obezbjeđuje bezbjednost učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu (član 62 stav 1);
- 4) ne donese plan zimskog održavanja javnih puteva ili na državnim putevima ne postavi saobraćajnu signalizaciju u skladu sa izmjenom režima saobraćaja u zimskom periodu (član 71 stav 1 i 2)
- 7) ne vodi evidenciju u skladu sa članom 73 stav 17 ovog zakona ili na svojoj internet stranici ne objavljuje evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz (član 73 stav 17);
- 8) je dozvoljeno da se saobraćajni priključak na javni put gradi suprotno članu 81 stav 2 odnosno utvrdi se da nisu kumulativno ispunjeni uslovi da nije moguće izvršiti povezivanje opštinskog, odnosno nekategorisanog puta, odnosno ulice sa opštinskim, odnosno nekategorisanim putem, odnosno ulicom koji već imaju izvedenu raskrnicu, ukrštaj ili priključak na državni put i da saobraćajni priključak nema štetne posljedice za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.
- 9) ne ozeleni travom i drugim rastinjem zemljane kosine usjeka, zasjeke i nasipa i putni pojas na način koji ne ometa preglednost na javnom putu, radi zaštite postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja (član 98).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave, organu lokalne samouprave, novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura.

Član 33

Član 118 mijenja se i glasi: „Odredbe člana 16 stav 8, člana 16c, člana 22 stav 15 i člana 61a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.